

Taxa postală
plătițe în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félre 6, egészévre 18 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szolidaritás egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 10.

Ara 5 lej

Csütörtök, 1933 július 6.

5693. FV | **XVI. ÉVF.**
TAMUSZ 12. | **150 SZÁM.**

Nyár

Ülünk zárt ablak mögött és irunk. Van olyan is közöttünk, aki meglepetéssel az újakra és csodálkozik, hogy a szoba fűtetlen. Betelefonálunk Seelenfreund bácsinak és kérjük, nézze meg, de pontosan, hány fok van odakünn? Két órákor pontosan tizenkettő volt zéró felett, most öt felé, kilence, de lehet, hogy estig le száll. Esetleg — fagypontra.

Ilyen ez az idej nyár.
Érezzük, hogy a Természet hozzájárul az emberiséghez. Nem megfordítva, ahogy azt minden jól nevelt generációtól méltán el lehet várni.

De azért ebben is van valamij összefüggés, tessék ehinni. Az első csillagások a földön történő nagy, eruptív változásokat „revolúció” szóval jelölték meg és a történészek is minden nagyobb változást, ami végbement a társadalmak fejlődésében, ezzel a szóval illettek.

Társadalom és Természet között kell hogy legyen valamij sejtett, valami megérzett összefüggés. Amihez a logikánkkal már nem érünk fel.

Ez a boldog nyár a maga esőivel, hideg szeleivel, természetbeli és időjárásbeli bizonytalanságával sokban hasonlít korunk sok kétségbejuttató rendellenességéhez.

Egyetlen biztató, hogy még nem múlt el a nyár. És reméljük, hogy kiderül és élvezni fogjuk az életet. Társadalmi vonatkozásban is reméljük.

Hátha kiderül és érdemes lesz még élni ezen a földön.

Földet és egzisztenciát a német zsidóknak Palesztinában!

וכי ימך אחיך ומטה ידי עמך והחוקת בו (ויקרא כ"ה ל"ה)
„Ha a testvéred szemed láttára elesik és kezei aláhanyatlannak — segíts rajta” (Mózes III. 23-35).

Egész Izraelben, a szétszórtság minden országában, mely részvétel és megrendülést váltott ki, németországi testvéreink rettenetes sorsa. Népünk két-ezer éves galuthitörténelmében gyakran találkozott katasztrófákkal és elnyomtatással a megaláztatásnak és lealacsonyításnak, hogy hidegvérrel és számitóan átgondolt eszközökkel kiszorítsák minden foglalkozási ágból, kezdve a kereskedőtől az egyetemi tanártig és hogy „pusztulj Judo” jelszóval a megsemmisülésbe kergessék.

Egész Izrael megremegett a súlyos ököcsapás alatt, amely németországi testvéreinkre sújtott és segítségükre sietett. Dacára az idők mostohaságának, amely alatt népünk súlyosabban szenved, mint azok a népek, amelyek országukban élnek, mindenütt összefogtak a zsidó intézmények, hitközségek, egyesületek és összes zsidó testvéreink, hogy segítséget nyújtsanak a szükségben szenvedő kétségbeesett német zsidóságnak, s hogy tanuságot tegyenek a világ népei előtt a zsidó nemzet elpusztíthatatlan élni akarásáról.

Magatartásunk szilárd és segítségünk nagyvonalú kell legyen, hogy ne maradjon mögöttes a sorsdöntő óra tragikumának.

Három irányban kell a segélyakciónak kibantakoznia:

Az otthon és keresztényköllekeknek azonnali segítséget kell nyújtani, hogy szükségüket és szorongatottságukat

enyhíthessük. Ebben az irányban már megindultak gyűjtések a különböző zsidó intézmények részéről.

De előttünk a jövő képe lebeg! Az ifjuságnak, amely előtt minden egzisztencialapítás és foglalkozásválasztás lehetősége el van zárva és amely a világ egyetlen országában sem talál felvételre, meg kell teremtenünk a lehetőséget arra, hogy magukat Palesztina számára kiképeztessék, ahol életlehetőséget találnak.

Földet kell szereznünk Erec Jisraelben, hogy az ifjuság ne csak egzisztenciát és életlehetőséget, hanem igaz ottont is találjon. Ezeknek a feladatoknak keretében felhívunk benmeteket, hogy adakozzatok a menekülésre kényszerült németországi testvéreink számára szükséges föld megváltására a lepedésük lehetővé tételére.

Testvéreik! Népünk méltóságának és erkölcsi presztízisének megmentéséről van szó!

Testvéreik! Népünk egy értékes tőrszét meg kell mentenünk a pusztulás elől.

Testvéreik! Szerezzetek földet a németországi zsidóknak, Erec Jisraelben, hogy valóra váljanak a próféta szavai:

„Lásd és napok fognak jönni, szól az Ur... és visszahozom népemet, Izraelt és felépítik elpusztult városait és lakni fogják és szőlőket ültetnek és inni fogják saját borukat és kerteket ültetnek és élvezik gyümölcsüket. És visszavizsem a földjükre őket, mely től nem szakítják többé el őket, a földtől, amelyet én adtam nekik, így szól az Ur.” (Amos prof. 9. 13-15.)

AZ ERDÉLYI ZSIDÓ NEMZETI SZÖVETSÉG.

Megkezdte működését az új kontingentálási bizottság

Bucuresti-Bukarest, július 5. Ma délután megalakult a legfőbb deviza- és árubehozatali bizottság végrehajtó tanácsa, amelyen Cezar Pope cu iparügyi államtitkár és Ilie Necu, a Banca Nationala vezérfelügyelője fognak vezetni. A bizottság naponta reggel félkilencetl este tíz óráig dolgozik az iparügyi minisztériumban. A július elseje előtt benyújtott kérelmeket nem intézett kontingentálási kére-

seket nemlétezőnk tekintik, ehelyett új kérvényeket kell az ujonnan kreált bizottsághoz betérjeszteni. Intézkedés történt, hogy az összes kéreseket legkésőbb tizenöt napon belül intézzék el.

Kivételt e szabály alól csupán a kompenzációs kéresek képeznek, amelyeket a lehetőségek szerint és nem beérkezésük időpontja alapján fognak elintézni.

polni, de nem lehet a végletekig kitolni ama kérdések és sürgető feladatok megoldását, amelyek nélkül a mai társadalmi és gazdasági rendszer nyilvánvalóan tart hatatlan.

Béke a keleti határon

A londoni egyezmény a béke tizenöt esztendeje óta a legnagyobb eseménye a román politikának.

Szovjet-Oroszország és Románia közé állandó felkijáratként ekelte be magát Beszarábia hovatartozásának kérdése.

A népbiztosi hivatalok falán olyan orosz térkép függött, amelyben Beszarábia is be volt kebelevezve.

Tizenöt esztendő óta semilyen politikai gazdasági és diplomáciai kapcsolatot nem állott fenn Románia és hatalmas keleti szomszédja között, amely egy évvel ezelőtt nyilvánosan is elismertetni kívánta, hogy Beszarábia hovatartozása vitás kérdés.

Titulescu akkor felrobbantotta az orosz-román közvetlen tárgyalásokat és

az események neki adtak igazat.

A hitlerizmus előretörése, a japánok mozgolódása és Oroszország belső gazdasági nehézségei engedékenyebbé tették a szovjetkülpolitikát.

Titulescu kijelente az alkalmas pillanatot.

Az új szerződésben Oroszország elismeri Románia területi integritását.

Sőt: kötelezi magát arra, hogy nem támogat olyan akciókat, amelyek Románia területi státuszának megváltoztatására törekednek.

A londoni szerződés általánosságban is gyengíti tehát a reviziósi törekvéseket.

Talán rövidesen helyreállnak az orosz-román diplomáciai és gazdasági kapcsolatok.

A külföldi bankárok nem fogják Beszarábiára való hivatkozással drágábban adni a kölcsönt Romániának.

Mindenképpen nagy horderejű tehát a londoni egyezmény.

Ha az efféle egyezményeknek egyáltalában van komoly internacionális értéke,

VILAG TÜKRE

Danzig alkonya

A nagy kiterjedésű lengyel közársaság ma a legerősebb és legjobban felszerelt hadsereggel rendelkezik. Majdnem száz kilométer hosszúságú Lengyelország tengerpartja Danzig és hátsó Pomeránia között. A lengyel államélet és a gazdaság multja a paraszti nép történelmének tipikus vonásait mutatja, de a lengyel politika erősen fejlődő tendenciáival mégis az utóbbi években a „saját tenger” jelszavával dolgozik. A sok egyházi és nemzeti ünnepnap között egyiket sem ülnek meg annyi propagandisztikus lendülettel, mint a „Tenger ünnepét”.

Olcsó különvonatok az emberek tízezeit szállítják az összes lengyel provinciákból ezen a napon a Keleti tenger kikötőjébe, Godingenbe. A kormány tagjai élén megjelenik itt a köztársaság elnöke, Katonai parádék, egyházi ceremóniák emelik az ünnep jelentőségét. A lengyel „Tenger és Gyarmati Liga” élén aktív tábornok áll és jelszavai: „Lengyelország életképtelen, ha nincs partja a Keleti tenger felé”, „Veszélyben Lengyelországnak tengeri bejárata. Védelemre az egész nemzet!” Plakátokon, rádión, újságban ismétlődnek meg ezek az kiáltásszerű jelszavak.

A lengyelek értenek is a tengeri forgalom fejlesztéséhez, 1922-ben kerekén hét százaléka az ország külkereskedelmének bonyolódott le a tengeren, 1932-ben már 70 százaléka. Körülbelül ebben az arányban növekedett a behozatalnak tengeri úton való lebonyolítása. A lengyelek ellenségei, a németek más magyarizatot adnak ennek a gyors fejlődésnek. Azt mondják, hogy a szárazföldi szomszédokkal való viszonya rosszbodott. Oroszország politikai okokból nem akarja megelékníteni az áruforgalmát Lengyelországgal és Németország nyolc év óta állandó vámháborút folytat a lengyelekkel.

Kétségtelen, hogy ezek a tényezők is hozzájárultak ahhoz, hogy Lengyelország a tenger felé koncentrálja külkereskedelmét. A kormány megteremteti az áruk exportjának útját, de egyben erős befolyást gyakorol a külkereskedelemre. Ez a befolyás olyan nagy, hogy minden jelentősebb külföldi üzlet lebonyolítása legalább olyan részben függ a varsói kormány koncesszióitól, mint a részesedő magáncégektől. Koncessziók és kontingentálások, tilalmak — egész új irányítást adnak az ország kereskedelempolitikájának. Ez a rendszer olyan jól működik, hogy Lengyelország a külkereskedelmi árucserre szabályozásának főszeközétől, a devizaellenőrzésről lemondhatott.

A lengyel kormány mindent elkövet, hogy a Népszövetség fenntartása alatt levő, de német — most nemzeti szocialista — közigazgatás alatt álló Danzig kikötőjét ne vegyék igénybe az exportőrök és kereskedők. Olcsó kikötői díjakat szabnak meg és a kiviteli engedélyt csak úgy adják, ha az árut a danzigi vonal kikerülésével viszik a tengerre. Ez és számos egyéb megszorító intézkedés azt eredményezte, hogy a danzig kikötő, amely 1924-ben még a lengyel tengeri külkereskedelem 99 százalékát bonyolította le, 1932-ben már lecsökkent 52 százalékra. Az utóbbi hónapokban, amióta Hitler az ur Németországban, ugyiszlóan az egész lengyel tengeri kereskedelem Gedingembe koncentráltódik. Ez a kikötő Kopenhága és Stockholm után a balti közlekedési centrumok között a harmadik helyre jutott.

Csak természetes, hogy ilyen körülmények között a danzig szenátus minden lehető elkövet a város megmentése érdekében. A városnak ugyanis természet-szerű „hinterlandja” Sziléziának az a része, amely a háború után Lengyelországhoz jutott. A városnak legfőbb jövedelmi forrása tehát a kikötő, amelynek forgalmát a hitleri győzelem alaposan megcsappantotta. Nem csoda, ha ilyen körülmények között a szenátus elnöke, Rauschnig és alelnöke, Greiser „udvariassági” látogatást tesznek Varsóban.

A látogatás alkalmával pedig a Danziger Vorposten című kampókeresztves újság egészen szokatlanul udvarias hangon próbál hangulatozni csinálni az új német politika mellett. A cikkből vesszük a következő részeket:

„Nemcsak udvariassági aktus az, amikor az új danzigi kormány látogatást tesz a lengyel szomszédállam aktív politikusaival. Ezuttal sokkal mélyebb jelentősége van ennek a vizitnek. Meg akarjuk mutatni, hogy a nemzet szocialista kormány becsületes és őszinte együttműködést akar Lengyelországgal. Nem lenne bölcös dolog, sőt rövidlátásra vallana, ha az új Danzig lemondana életlehetőségeiről olyan fontos feltételéről, mint amilyen a Lengyelországgal való együttműködés. Higgye el a lengyel kormány, hogy Danzig közlekedési szándéka őszinte és a politikai megértésnek egyik komoly bizonyítéka. De főfeltétele ennek a megértésnek az az érinthetetlen tény, hogy Danzig német karakterét és a fejlődésre való jogát a lengyel kormány semmilyen formák között kétségbe nem vonhatja. Egy országának nemzeti érzelmei leköi nagyobb respektussal tudnak viseltetni egy másik nemzet embereivel szemben, mint ahogy azt nemzetközi érzelmeik tehetik. A nemzeti szocialista világnézetnek egyik folyománya tehát, hogy idegen nemzetiségű állampolgárokat erőszakkal ne germanizáljunk. Ez okból egy nemzeti szocialista Danzig bizonyára a lengyel kisebbségnek minden jogát megadja, főleg azokat a jogokat, amelyek a békeszerződésekben vannak lezövegeve.”

Pár hónappal ezelőtt írt lengyel-üldözés folyt a német birodalomban és Danzigban, főleg pedig a határvidéken. Ez a gyűlölet talán mérséklődött, de nem szűnt meg. Persze a danzigi németek féltik jövendőbeliket és most hangulatozó készítenek elő a német-lengyel barátkozásra. Ami azonban aligha sikerül nekik. A lengyelek már berendezkedtek arra, hogy áruikat Geddingen kikötőjéből küldjék és ezzel meg is kezdődött Danzig kikötőjének elsovadása. A város tehát Hitlernek köszönheti várható gyors hanyatlását.

A bécsi Kreditanstaltnál nyolcszáz millió silling leírása vált szükségessé. Bécsből jelentik: A Kreditanstaltnál 800, az Escomptegesellschaftnál 100 és a Bankvereinál 50 millió silling leírás vált szükségessé. Hír szerint a Bankverein alapítóje azonos összegű lesz az Escomptegesellschafttal, mintegy 30 millió sillinget fog kitenni, de a régi alapítóje és a tartalékok a veszteségek fedezésére szolgálnak. Az amortizációs pénztár a Bankvereinál is nagyrésztvényessé válik. Ezzel a vezető osztrák pénzügyminiszternek magán bank jellegüket elveszítették, mert mind a három intézetben erős az állam érdekeltisége.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitűnő író a ma asszonyának és a veres korunknak legizibb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 32 lej. Kapható az Új Kelet könyvostályában.

Ha
butorait
tőlünk vásárolja
3 előnye van

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

Székely és Reil
Butorgyár R. T.
Tárgu-Mures, Bucuresti,
Brasov.

SELECT MOZGÓ

bemutatja **JANET GAYNOR**
közkezdvelt művész legújabb
elsőrangú filmét:

A KIS ARVA

az amerikai Szépművészeti
Akadémia által kitüntetett film.
A férfi főszerepet **WARNER**
BAXTER alakítja.

A Marslakók üvegházban laknak és vegetáriánusok

London, július 5. A Mars egy jobban izgatja a kutatók fantáziáját. Dr. H. Mansfield Robinson, akinek léte és munkássága összeforrott ezzel a kérdéssel. Újabb meglepő dolgokat állít. Szerinte gondolatátvitel útján — az egész marsbéli életről és emberekről teljes képet lehet nyújtani.

— A Marsra lakó emberek egészen modern életet élnek — mondja dr. Robinson — a szó földi értelmében. A gondolatátvitel és a telepátia erejével felvettem grammofoonlemezre a beszédüket is, a hangokat, persze, én magam mondtam be. — Tulajdonképpen már el is látogattam a másik plánetára. Már meg is vannak a magam marsi ismeretségeim. Főképpen

két férfiszertű és egy nőszertű lényvel kötöttem barátságot gondolatban, akik aránylag a legközelebb állanak, formában és felfogásban hozzánk, földi emberekhez. Talán az a különbség a legfeljebb rajtuk, hogy sokkal nagyobb a szájuk és a fülkük, mint a miénk.

— A Marslakók elsősorban zöldfeléket esznek, javarésztük kint él a vidéken. Az ugynevezett városok csak üzleti, szervezési és szórakozási célokra szolgálnak. Munkanélküli egyáltalán nincs. A házakat, amelyekben emberek élnek, üvegből építik, hogy a nap sugara minden akadály nélkül áthatolhasson a falakon! A lakóházak kockaalakúak.

Százötvenezer lej birságot rótt az aradi törvényszék egy csernovici uriaszonyra,

aki duplafenekű bőröndben 5000 egyiptomi cigarettát akart becsempészni

Arad, július 5. Rosszul sikerült cigarettacsempészség ügye került ma az aradi törvényszék elé. Körülbelül három esztendővel ezelőtt a Budapest felől érkező gyorsvonaton utazott Grünberg Pepi csernovici uriaszony, egy ottani nyugdíjas tisztviselő felesége. Amikor a vonat a csernovici határállomásra érkezett, kezdődött a vámvizsgálat. Szabályszerűen megkérdezték a csernovici uriaszonytól is, van-e valami elvámlóni valója? Grünberg Pepi kijelentette, hogy semmit sem hozott az országba, azonban olyan izgatottan viselkedett, hogy a vámvizsgálóknak feltűnt a felszólították, szálljon le poggyászával együtt, hogy alaposabban átkutathassák. A kutatás során a vámhivatalnokok megállapították, hogy az uriaszony bőröndjének kettős fenekében a bőrönd rejtett tartalma: ötezer egyiptomi cigarettát. Az esetről nyomban jegyzőkönyvet vettek fel és kihallgatták az uriaszonyt, aki bevallotta, hogy értékesítés céljából hozta az országba az egyiptomi cigarettákat. Grünberg Pepire 150 ezer lejes birságot vetettek ki és ideiglenes őrizetbe vették a büntetés összegére való tekintettel.

Beszállították Aradra a csernovici uriaszonyt, akinek vizsgálati fogságát úgy az aradi törvényszék, mint a tábla jóváhagyta. Rövid vizsgálati fogság

után megtörtént a szabadlálahelyezés. A 150 ezer lejes birságot pedig a monopolevezérgazgatóság is jóváhagyta. A jegyzőkönyv ellen Grünberg Pepi fellebbezést nyújtott be az aradi törvényszékhez. Ebben kifogásolta az abban felvett adatokat, amelyekről kijelentette, hogy nem felelnek meg a valóságnak. Azt állította a fellebbezés, hogy az uriaszony aláírta a jegyzőkönyvet, anélkül, hogy elolvasta volna, mit tartalmaz. Tagadja, mintha bevallotta volna, hogy eladás céljaira hozta a cigarettát és kijelenti, hogy nem tudja, hogy a saját használatára nem hozhat annyi cigarettát, amennyit akar. Elmondja, hogy Bécsből jött, ahol szanatóriumi kezelés alatt állott. Ott vásárolta az ötezer cigarettát, kizárólag a maga és férje részére, anélkül, hogy tudta volna, hogy tiltott dolgot cselekszik. Ezen az alapon fellebbezést, illetve a birság megsemmisítését kérte.

Ma foglalkozott az ügygel az aradi törvényszék. A bíróság nem látta bejárnak az uriaszony jóhiszeműségét annál is inkább, miután kettős fenekű bőröndben rejtette el a cigarettákat, ami azt igazolja, hogy tisztában volt azzal, hogy csempésztést követ el. Az eljárás folyamán felmerült adatok alapján a bíróság elutasította a fellebbezést és kötelezte Grünberg Pepit a 150 ezer lejes birság megfizetésére.

Primo Carnera, az olasz óriás cirkuszi mesterbirkózóból lett világbajnokjelölt

Carnera nem ismer a sportban nemzetiségi különbséget

Newyork, július 5. A nemzetközi sportvilágban ma mindenki Primo Carneráról beszél. Honfitársai, az olaszok lelkesen fogadták Sharkey ellen aratott győzelmet, ugyancsak zúghatott az „eja-eja, ala-la!”, amikor a rádió a nagy győzelmet hírül adta. Rosszakarói azt

hangoztatják, hogy az olasz óriás nem is olyan nagy tehetség, csak nyers erejével seperte le a ringből Charkeyt. Emlegetik azonkívül a londoni pincérlányt, aki holmi gyermekértékesítés miatt lefoglaltatta Carnerának a nagy mérkőzésből származó bevételeit. Mindet-

től függetlenül azonban Carnera megindult a világbajnokság felé vezető úton, ezt senki sem vitathatja el tőle.

— Hogy lett bokszoló? — ez az első kérdésünk, amit az olasz óriáshoz intézünk.

— Sportkarrieremet — válaszolja erre Carnera — nem a bokszoláson kezdtem el. Birkózó voltam és csak akkor tértem át a ringbe, amikor a birkózó-sportban mindjobban helyet szorított magának a szabadstílusú birkózás. Alig léptem a ringbe, nagyon megszerettem a bokszolást, rajongója, szerelmese lettem...

— Egy vándortruppall jár'am birkózó koromban a világot. Hámunk közül én voltam a legerősebb. Az volt a feladatunk, hogy akárhová érkezzünk, ellenfeleket keressünk magunknak, kikkel azután este a közönség előtt birkóztunk. Díjakat tüzték ki legyőzettségünkre, amely azonban sohasem sikerült, hiszen az uccáról jelentkező emberekkel általában könnyű dolgunk volt. Annyi bizonyos, hogy sokat köszönhettem mégis ennek, mert később, amikor bokszoló lettem, sokszor vettem hasznát az itt tanultaknak. Később Amerikában is birkóztam.

— Mikor bokszolni kezdtem, teljesen szakítottam a birkózással, mert rájöttem arra, hogy ez a két sportág teljesen különböző követelményeket állít a versenyző elé, amelyeket sohasem lehet összeegyeztetni. Ha valaki mindkét sportágban kitűnő akar nyújtani és erre készül, akkor bizonyos, hogy éppen ellenkezőleg, mindkét sportágban gyenge teljesítményt nyújt. Különben is teljes erőmmel a bokszolásnak szenteltem magamat, mert tudtam, azt, hogy egy bokszoló a legjobb esetben a negyvenedik évig érhet el jó eredményeket és különösen a harmincötödik és negyvenedik életéve közt tud kitűnőt nyújtani. Sok esetben csak harminc éves koráig bírja a bokszoló az iramot. Ekkor már lassabb lesz, kevésbé mozgékony, elveszti ruganyosságát és lendületét, amelyek nélkül pedig el sem lehet képzelni egy jó öklövőt.

— Jelenleg a testsúlyom 125 kilogramm, mely, ha nem vagyok tréningben, 150 kilogrammra felel meg. Ez a testsúly, amely a pehelysúly háromszorosának felel meg, véleményem szerint a legalkalmasabb testsúly egy boxoló számára.

— Mint boxoló mindig egyéni teljesítményemre és szigorú előtréningemre alapoztam magamat. Mint sportember mindig ahhoz a környezetnek tartoztam, amely szigorúan ellenkezte, hogy társasági, vagy nemzetiségi alapon szigorítsák meg a versenyzést. Annak idején, amikor Angliában a Board of Control tervbe vette, hogy az öklövív sportban fajok szerint tegyenek megkülönböztetéseket, a legerősebben állást foglaltam a terv ellen, amelyet nem tartottam egészségesnek és sportszerű gondolkozással összegyeztethetőnek. Különösen helytelen például az a felfogás, amelyet nagyon sokszor juttatnak érvényre és amellyel különbséget tesznek egy néger és egy fehérbőrű bokszoló küzdelme alkalmával.

— Sportpályafutásom tetőpontján — fejezte be a beszélgetést Primo Carnera — mindig szívesen gondolok vissza a kezdetre. Lehet, hogy egyszer még elérkezik a számomra az idő, amikor ismét visszontláthatom kezdeti sikereim arénáját. Ma azonban az elérhetetlen ábránd a számomra, ma teljesen a bokszsporté vagyok, amelynek legnagyobb sikereimet köszönhetem...

a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Könnyen nevezhető! A legjobb vicclap az

Olság

ezentúl változatlan terjedelemben csak

5— le!

Arany értékénél több a bizalom! Festés, tisztításban **CZINK** cég fogalom

„A vi
szerz

A
te

Titul

London, július 5. Jeteroszon óta fennáll mégis sikeresen a szovjet orosz állam tiltja a határok között csülhetetlen, mely határyugtalanságot okozott meg a nyilatkozat. Most ter a megállap eslatos é mértékig. Az okmány tak ki. De tartalmaz, évvel ezel. Mint ismét közötti tá megneemtá tak ki. D volt termi paktum es Míg a Ke leti status román pá klauzula rábia hov ,területi Ezen po annakidej megköttés dó óta a jelentős metorszás urolmon,

„Öfelség Afganisztá elnöke, a szári felsé társaság n öke és a gok unió zottsága. meg aka a fennálló szükségé ság érdeke meghatáro minden ol ni lehetne megáll azonos jog tonságra, tézményeik attól a nos béke é biztoitsák hasznos érdekeben lyok életbe zák a tám fenti cé tak, hogy meg:

1. szaka mindegyik egymással lenlegi egy től kezdve

„A világháború óta az orosz-kelet európai meg nem támadási szerződés a legjelentősebb okmány“

A szovjet elismerte Románia területi integritását

Litvinov Bécsbe utazott, ahol Dollfussal fog tárgyalni. A francia lapok a francia politika nagy sikereként könyvelik el a szerződés aláírását. A jövő héten megkezdődnek az angol-orosz kereskedelmi tárgyalások

Titulescu és Litvinov szenzációs nyilatkozatváltása

London, július 5. A Románia és Szovjetorszag között tizenöt esztendő óta fennálló barátságos viszonyt mégis sikerült nyugvópontra juttatni. Az egyezmény, amelyet Londonban Szovjetorszag és a szovjettel határos államok képviselői aláírtak, megtiltja a háboruszkodást az aláíró államok között. Románia számára felbecsülhetetlen jelentőségű a londoni egyezmény, mert kétségtelenül letompítja a keleti határ felől az ország felé áramló nyugtalanságot. A bukaresti sajtó éppen ezért pártállásra való tekintet nélkül ünnepli Titulescut, akinek sikerült ismét jelentős tétellel gyarapítania diplomáciai sikereit. A szovjettel való kapcsolatok felvételének gondolata azonban nem az övé: az első Vaida-kormány kezdte meg és forszírozta pontosan egy évvel ezelőtt a meg nem támadási szerződésre irányuló tárgyalásokat, amelyeket annakidején éppen ő akadályozott meg a tárgyalások ellen indított nyilatkozat-háborújával.

Most természetesen Titulescu az, aki a megállapodást köti és az ezzel kapcsolatos érdemeket learatja. Bizonyos mértékig indokolt is Titulescu sikere. Az okmány, amelyet Londonban aláírtak ki. De míg a Kellog szerződés nem tartalmaz, mint aminők alapján egy évvel ezelőtt a tárgyalások folytak. Mint ismeretes, a Litvinov és Cadere közötti tárgyalások is a Kellog-féle meg nem támadási szerződésből indultak ki. De emig a Kellog szerződés nem volt terminushoz kötve, az orosz-román paktum csupán öt évre szólott volna. Míg a Kellog-paktum a jelenlegi területi statuszkvó alapján áll, az orosz-román paktumba Litvinov egy olyan klauzula felvételét kérte, amely Beszarábia hovatartozását vitatva, bizonyos területi differenciákról beszélt.

Ezen pontokra hivatkozva opponált annakidején Titulescu a szerződés megkötése ellen. Az elmúlt egy esztendő óta a nemzetközi politikai helyzet jelentős mértékben megváltozott. Németországban egy olyan kormány van urolmon, amely nyílt ellensége a szov-

jet-rendszernek. Ezenfelül Szovjetorszag ország belpolitikailag és gazdaságilag nem tudott különösképpen megerősödni. A japánok imperialista törekvései is érezhető pressziót gyakoroltak az orosz külpolitikára. Amikor tehát Titulescu akciót indított a meg nem támadási szerződés megkötésére, jóval kedvezőbb külpolitikai előfeltételeket és az oroszok részéről jóval nagyobb engedékenységet talált magával szemben, mint egy esztendővel ezelőtt a Vaida-kormány.

Mit jelent a román-orosz paktum

Az új paktum, amelyet Londonban aláírtak, lényegében nem egy kimondott meg nem támadási szerződés, hanem egy a Kellog-paktumon alapuló és azt kiegészítő egyezmény. A Kellog-paktum általánosságban megtiltja az aláíró államoknak, hogy megtámadják egymást s a támadóval szemben komoly nemzetközi szankciókat ír elő. Ezzel szeben nem precizizozta a paktum — amelyet annakidején Szovjetorszag és Románia is aláírtak —, hogy melyik pillanattól kezdve és milyen kritériumok alapján lehet valamely államot „támadó“ államnak tekinteni. A tavaszi genfi leszerelési konferencián Litvinov szóba hozta ezt a kérdést és kifejtette, mit ért Szovjetorszag a támadás fogalma alatt. Az orosz külügyi népbiztos felfogásához a kisantant nevében azonnal csatlakozott Titulescu is. Ez volt a kiinduló pontja a Litvinovval folytatott újabb tárgyalásoknak, amelyek Londonban megegyezéshez vezettek. A londoni szerződés „a támadás meghatározásáról“ szóló egyezmény“ nevet viseli. Az aláíró felek elismerik benne, hogy a Kellog-féle meg nem támadási szerződés alapján állnak és leszögezik, hogy mit értenek meg támadás alatt. A londoni egyezmény tehát nem más, mint egy indirekt meg nem támadási szerződés Szovjetorszag és a kelet európai szomszédai között. Az érdekes egyezmény szó szerinti szövege a következő:

Az egyezmény szó szerinti szövege

„Öfelsége, Románia királya, öfelsége Afganisztán királya, az eszt köztársaság elnöke, a lett köztársaság elnöke, ceszári felsége a perza sah, a lengyel köztársaság elnöke, a török köztársaság elnöke és a szocialista tanácsköztársaságok uniójának központi végrehajtó bizottsága,

meg akarva erősíteni országaik között a fennálló békét, szükségesnek tartva az általános biztonság érdekében a lehető legpontosabban meghatározni a támadást, kizárva ezzel minden olyan ürügyet, amellyel indokolni lehetne,

megállapítva, hogy minden államnak azonos joga van a függetlenségre, a biztonságra, területeik szabad védelmére. in tézményeik szabad fejlődésére,

attól a vágytól hajtva, hogy az általános béke érdekében minden nép számára biztosítsák területeik érinthetlenségét. hasznosnak tartva az általános béke érdekében országaik között pontos szabályok életbeléptetését, amelyek meghatározzák a támadást:

fenti céloknak megfelelően elhatározták, hogy az alábbi egyezményt kötik meg:

1. szakasz. A magas szerződő felek mindegyike kötelezi magát arra, hogy egymással kapcsolatos viszonyukban a jelenlegi egyezmény életbeléptetésének napjától kezdve magukévá teszik a támadás

meghatározását, úgy ahogy az a leszerelési konferencián a biztonsági albizottság 1933. május 24-én elkészített jelentésében körvonalazva van.

Mit minősítenek támadásnak

2. szakasz. Ennek következtében valamely nemzetközi konfliktusban támadóak lesz tekintve az az állam, amely a következő akciók valamelyikét követi el:

a) hadat üzen egy másik államnak,

b) fegyveres erővel, akár hadüzenet nélkül előzőlön egy másik állam területét.

c) szárazföldi, tengeri, vagy légi erővel akár hadüzenet nélkül, megtámadja egy másik állam területét légi, vagy tengeri haderőit,

d) tengeri blokad alá veszi egy másik állam kikötőjét, vagy tengerpartját,

e) segítséget nyújt felfegyverzett bandáknak, amelyek területéről kiindulva, előzőlön egy másik állam területét, vagy pedig nem foganatosítja ezen bandák ellen a szükséges intézkedéseket, az előzőlön lött állam határozott kérésére sem,

Semmi sem mentheti a támadást

3. szakasz. Semmilyen politikai, katonai, gazdasági vagy más megfontolás nem mentheti és nem indokolhatja a 2. szakaszban meghatározott támadást.

4. szakasz. A jelenlegi egyezményt a magas szerződő felek mindegyike saját törvényhozásának megfelelően tartozik ra

tifikálni. A ratifikáló dokumentumok mindegyik szerződő fél részéről letétbe lesznek helyezve a szocialista tanácsköztársaságok uniójának kormányánál.

5. szakasz. A jelenlegi egyezmény több példányban lett aláírva, mindegyik magas szerződő fél átvett egy példányt.

Miért is a teljhatalmu megbizottak alá írták a jelenlegi egyezményt és azt pesztjükkel látták el.

London, 1933. július 3.

Aláírások:

Románia nevében: N. Titulescu külügy-miniszter.

Afganisztán nevében: Ali Mohamed Khan közoktatásügyi miniszter.

Esztorszag nevében: dr. Kallas rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter

Titulescu és Litvinov nyilatkozatváltása

Az egyezmény aláírása alkalmával érdekes beszédek hangzottak el Litvinov és Titulescu között. Litvinov mindenk előtt is köszönetét fejezte ki az aláíróknak, különösképpen Tefvik Rudschidi bejnek, Titulescunak és Ratzynski grófnak az egyezmény megszerkesztésében való közreműködésükért. Az egyezmény — mondta Litvinov — szerves része a diplomáciai eszközök egy láncának, amely a békét kívánja biztosítani. A szovjet-kormány kész bármilyen nemzettel aláírni hasonló szerződést.

Válaszában Titulescu a következőket mondta:

— Mindenekelőtt is köszönöm Litvinovnak a kedves szavakat, amelyeket hoztam intézett. A szerződés, amelyet ma alá írtunk, rendkívüli fontosságu, mert az a konfuzus nemzetközi helyzetben a világnak éppen azt a részét nyugtatja meg, a béke a legfőbb értékeknek látszott. Ez a szerződés több, mint egy egyszerű meg nem támadási szerződés. A támadást a Kellog-paktum is megtiltja. Nem ezt a kötelezettségünket ismétlünk meg tehát, hanem igyekeztünk a lehető legkonkrétebben precizizozni, hogy miben is áll a meg nem támadási kötelezettség. Az öné, Litvinov ur, az érdem, hogy a nemzetközi életben első ízben körvonalazta világosan és bátran a támadás definícióját. A ma-

Amerika is el fogja ismerni a szovjetet

London, július 5. A kisantant és a szovjet meg nem támadási szerződését aláírtak. Az okmány alapelvei azonosak annak a szerződésnek gondolatmenetével, amelyet a szovjet és a szomszédai már tegnap parafáltak. Románia aláírását a kisantant tagjaként is odaadta az okmányra. A szerződés aláírása után Litvinov orosz külügyi népbiztos elhagyta az angol fővárost s Párizson át az osztrák fővárosba utazik. A népbiztos környezetéből származó közlések szerint Litvinov gyógykezelés céljából keresi fel Bécsbe, de Londonban valószínűbbnek tartják azt, hogy a jelenlegi német-osztrák helyzetben s a világpolitika új szituációjában Dollfussal akar találkozni s tárgyalni az osztrák szövetségi kancellárral.

Egyidejű jelentés szerint a Gazetta Polska örömet fejezi ki a kelet európai biztonsági szerződés megkötése felett. A lap rámutat arra, hogy az okmány értékét főként az adja meg, hogy a kelet európai államoknak védelmet ad meg támadtatások ellen. A Kurjer Poranny szerint a szerződés a háború óta a legjelentősebb politikai okmány, amelynek jelentősége messze meghaladja a négyhatalmi szerződést is.

Az Oeuvre a francia politika nagy sike

Uránia Mozgó

Ma utoljára látható

Szőke Szakáll

közkezdvelt művész

Vonósnégyes

szenzációs vigjátékban

Lettorszag nevében: M. Salnais külügy-miniszter.

Perzsia nevében: Fatolah Khan Noury Esfandiary londoni követ.

Lengyelorszag nevében: gróf Ratzynski rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter.

Törökorszag nevében: Tefvik Ruschidi bej külügyminiszter.

A szocialista tanácsköztársaságok uniója nevében: Litvinov külügyi népbiztos.

Ami nem indok

A szerződéssel egyidejűleg pótegyezményt is irtak alá a fenti megbizottak, amely exespli gratia felsorolja, hogy többek között milyen okokkal nem lehet indokolni egy másik állam megtámadását. Eszerint nem indok: valamely állam politikai, gazdasági, vagy szocialis struktúrája, sztrájkok, forradalmak, ellenforradalmak, vagy belső polgárháborúk. Külpolitikailag nem indok: idegen állampolgárokkal szembeni bánásmód, a diplomáciai vagy gazdasági viszony megszakítása, gazdasági vagy pénzügyi bojkott, hátravillongások, amelyek nem merítik ki a főegyezmény 2. szakaszának határozmányait. Többek között tehát ezeket sem lehet indokolni felhozni arra, hogy valamelyik állam egy másikat jogszerűen megtámadja.

gam országa és a kisantant államai számára nem is vindikálók más egyebet, mint azt, hogy Lengyelorszaggal együtt az első pillanattól kezdve megértettük az önök definíciójának a világbeke szempontjából való fontosságát.

Engedje meg hozzátennem azt is, hogy ennek a szerződésnek különös fontossága van országom számára. Mert az első és legfontosabb etapot alkotja kapcsolataink normalizálásának útjában. Románia és a Szovjetunio szomszédos államok és a történelem nem jegyezt fel háborút a mi nemzeteink között. Ez azt jelenti, hogy a sors akarata szerint barátoknak kell lennünk. Nem kétfelm, hogy a béke fenntartásáért folytatott fáradhatatlan munkásságában Románia minden lehető el fog követni és okom van hinni, hogy a szovjetkormány is hasonlóképpen mindent megtesz, hogy a két nemzet a világ érdekében realizálja a földrajz és a történelem parancsait.

A finom nüanszokkal telített, elegáns és igen érdekes beszéd Románia első hivatalos barátságos megnyilatkozása a szovjettel szemben. Elhangzására az adott alkalmat, hogy a londoni egyezmény nem beszél a két állam közötti differenciákról és tudomásul veszi a jelenlegi területi statuszkvót.

Arnera meg felé vezető utja el tőle. — ez az elasz óráshoz

válaszolja er szoláson kezd csak akkor or a birkózó ret szorított birkózás. Alig megszerettem zermese let-

ártam birkó amunk közül az volt a fel. érkeztünk, el- runknak, kik- előtt birkóz egyőzetésünk sikerült, hi emberekkel volt. Annyi köszönhettem amikor bok- em hasznát bb Ameriká-

tem, teljesen mert rájöt- portág telje nyeket állít et sohasem valaki mind- ar nyújtani nos, hogy két sportág nyujt. Kü- a bokszolás- mert tudtam, legjobb eset- rhat el jó a harminc- ve közt tud etben csak a bokszoló assabb lesz. szti ruga- melyek nél- pzelni egy

125 kilo- yok tréning- meg. Ez a ly három- ényem sze- stsulys egy,

gyényi telje- elstréning- Mint sport örvnezzet- ellenezte. iségi ala- nvzést. An- n a Board gy az ököl- tegyenek gerélyeseb- llen. ame- gesnek és szegyez- tet- például on sokszor el különb- yel fehérb- ával.

pontján — mo Car- bolok visz- egyszer idő, ami- zedeti si- az elér- ma tel- amelynek hetem...

egjobb fertőző géségek ilen

declap az

en csak

Palesztinai kirándulási üzenetek

Alábbi sorokban válaszolunk a hozzájuk érkezett kérdésekre a Palesztina kirándulás ügyében. Tekintettel arra, hogy időközben megjelentek a részletes felvilágosító közlemények, a levelek nagyrésze automatikusan megválaszolást nyert és így csak a speciális kérdésekre válaszolunk, míg általánosságban utalunk az Uj Kelet eddigi számaiban megjelent hírdetményekre.

Simonovits Eszter Borsó. 1. Forduljon a szigeti Hias-hoz. 2. A vonatindulás ideje közölve lesz később. 3. A július 29-i dátum biztos. 4. Jelentkezésk dr. Salamonnál, hogy felvételét továbbítsa a központi Palesztina Hivatalhoz.

R. L. Brasov. Mint olvashatta a kirándulás július 29-én lesz.

Schreiber Pepi. 1. Indulás július 29. 2. Az ott-tartózkodás kettő, vagy négy hét, e tekintetben még közleményeket hozunk. 3. A kirándulás lehet egyéni, vagy csoportos az országban, az oda- és visszautazás csak csoportos.

Dr. Grosz Endre Avrig. A prefekturán kérjen európai utlevelet és azt egy Cerculigazolvánnyal küldje be a clujji Palesztina Hivatalhoz 220 lejlel.

Dannenbergh M. Tileagd. A terv elcsúszott, miután körülményes, sőt kalandosnak látszott. Csakis az általunk rendezett kirándulást ajánlhatjuk.

Fuchs N. Satumare. A kirándulásra Szatmáron az ottani cionista helyecsoporthoz forduljon. Az Uj Keletben megjelent közleményen kívül megküldtük oda az intern utasításokat.

Grosz A. Satumare. Szíveskedjenek dr. Jordán Viktor urnál jelentkezni, hogy azt ide továbbítsa.

Uj Kelet olvasó Borsó. Forduljon dr. Salamon Miksa urhoz Borsán.

Réziműves J. Satumare. Miután katonai kötelezettség előtt áll, utlevelet Palesztinára nem kaphat.

Hirsch Sára Toplita. Önre az első általános üzenet vonatkozik.

Hoffmann László. Miután katonaköteles, nem utazhat.

Kacz L. Tarqumures. Az első üzenet már választ ad, egyébként forduljon a vásárhelyi cionista irodához.

Leborovits I. Satumare. A jelentkezést a szatmári cionista helyecsoporthoz eszközi, kérjük forduljanak oda.

Reich János. Utlevél és vízumdij nem foglaltatik bent. A vasúti kedvezmény ügyében külön hozunk közleményt.

Gergely H. Oradea. Magyar állampolgárok csak úgy vehetnek részt a kiránduláson, ha Pesten szereznek vízumot. Ez esetben, mint utas felvesszük.

Herskovits J. Ciocarlanu de jos. Csakis egyedül utazhat, gyermekeket nem veszünk fel. Szíveskedjék Szatmáron dr. Jordán V. urhoz fordulni és kérni felvételét, hogy azt továbbítsa.

Glück A. Alboulia. Olvassa el első üzenetünket.

Landau S. Trebusany. Ugyanez vonatkozik önre is.

Gál Béla Déva. 1. Az Uj Kelet pontosan közölni fogja a vasúti jegy árát és a kedvezményeket. 2. Az utlevél egyéni, mint olvashatta a Palesztina Hivatal vizumoz. E tekintetben még külön fogunk írni a lap utján. 3. A hajó ut 7 nap. 4. A kikötőkben való kiszálláshoz külön átutazó vízum fog kellelni, melyről szintén informáljuk idején a résztvevőket a lap utján.

Müller Zoltán Diószeg in Bihar. Miután még katonaság előtt áll, utlevelet Palesztinára nem kaphat.

Kiszelnik Jakab Valea Uzului. 1. Az utlevelet kérjük beszerezni a megyénél Európára és azután egy Cerculigazolvánnyal mellékelve (melyen szerepeljen, hogy merge in Palesztina) a Palesztina Hivatalhoz beküldi 220 lejlel. 2. A vízumozás tekintetében figyelje legközelebbi közleményünket. 3. Engedélyt nem lehet kapni, azonban megtaláljuk

a módját az elintézésnek. 4. Erről később írunk. 5. A befizetés máris aktuális.

Stern Rózsai Satumare. Az első üzenet önnek is szól. Forduljon a szatmári cionista helyecsoporthoz.

Marmor M. Toplita. Szíveskedjék első üzenetünket elolvasni. A II. és III. osztály között, mint az árból is látható lényeges különbség van.

Krémer Endre Tasnád. Amennyiben utlevelet Palesztinára szól, úgy vizumozható, ha nem, a bukaresti amerikai konzulátuson érvényesítse Palesztinára.

KÖZGAZDASÁG

Felfokozott reményekkel és biztató kilátásokkal indul az idei új buzakampány

Az idén 60-70 ezer vagon buzateleslegünk lesz, de még semmi fedezetünk nincs az export finanszírozására

Timisoara Temesvár, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Talán évtizedek óta nem tekintettek olyan feszült érdeklődéssel az termés elé, mint az idén. A kormánytól kezdve végig az érdekelt mezőgazdák és az összes gazdasági és társadalmi étegekig mindenki élésre hegyezett fülel lesi az új termésről szóló híreket és a maga egyéni érdekeinek megfelelően már most számításokat állít fel és mérlegeli hogy vajon az új termés individuális szempontból milyen kilátásokat rajzol fel a láthatárra.

Amikor bajt jelent a rekordtermés...

Az elmúlt két évi termés szomorú krónikája áll iskolapéldaként előttünk. Tavalyelőtt a példátlanul álló dus, rekordtermés nehezedett súlyos gondként — „ajdnem „átokként” — a kormányra, a mezőgazdákra és az egész ország kereskedelmére és iparára. Baj volt, hogy a megmunkált föld várakozáson felül jutalmazta meg gondozóit és ápolóit és az aranyértékű buzamatot értéktelen garasokért herdálták el végig az egész vonalon. Ebben a tekintetben aztán a szerencsétlen emlékezteti Jorga-kormány odáig ment, hogy a bevezetett prémium címén valóságos „öszöndíjakat” fizetett a kampány első fázisaiban azoknak, akik nál nagyobb elannel vitték a határon túlra a sokezer vagon búzát. A kiadott jelszó tehát az volt: szabadulni a termés fölöslegtől, még akkor is, ha erre az úgynevezett fölöslegre a fogyasztók vagononként 10 ezer lej háladíjat is fizettek külföldnek.

...és amikor nagyobb baj a rossz termés...

A tavalyelőtti dus termést aztán a tavaly felváltotta az egész országot valósággal lehengerelő, várakozáson alóli, rossztermés. Ennek az elmúlt évi rossztermésnek lesújtó következményeit azonban még ma is annyira magunkon, közelállóink érezzük, hogy enek hű képét visszautkröztető mérlegét, csak az új kampány első beindításakor állíthatjuk majd fel. Addig is azonban, míg eljutunk majd

odáig, hogy az elmúlt évi szomorú tapasztalatokkal számot vessünk, időszerű, hogy az új termés küszöbére megszólaltassunk olyan mértékadó gazdasági kapacitást, aki már most hivatott arra, hogy prognoszt állítson fel és véleményét nyilvánítsa az új termésről és ezzel kapcsolatban felmerült tervekről. Ezért fordulunk Prochaska Edéhez, a Prochaska-Malomkonzern széles körökben ismert vezérigazgatójához, aki az égetően aktuális kérdéssel kapcsolatban a következőket mondotta az Uj Kelet munkatársának:

Meglepő jó eredmények!

— Mindenek előtt időszerű, hogy elosszassuk azokat az aggályokat, amelyek az idei ugynevezett rosszidőjárással kapcsolatban állandóan — és hangsúlyozom — fölösleges rémületben tartják az országot.

A lábón álló termésről az a véleményem, hogy a sűrű esőzések és az inkább hidegre hajló május-júniusi időjárás ellenére, meglepő jó eredményekre, ha csak valami az utolsó pillanatokban közbe nem jön, lehet számítani.

Általában országszerte jó termésre lehet számítani, ha mingyárt mögötte is maradunk a tavalyelőtti rekordtermésnek. Gyakorlati meglátásomnak teszek eleget, ha kockázatok olyan kijelentéseket, mely szerint a hideg esőzések okozta kárak az össztermés 25, de maximum 30 százaléka nak felelnek meg.

— Vagyis, ha itt figyelembe veszem az 1931-es rekordtermést — egy igen jó közepes terméshozamra számíthatunk. Ebből az elgondolásból kiindulva tehát, a 13 millió termelőnek és az 5 millió fogyasztónak fejenként belföldi szükségletre levonandó évi 1.5 mázsa mellett az ország részére — az őszi vetésekhez szükséges kvantumokon kívül — 270 ezer vagon búzát kell tartalékolni, míg a tavalyelőtti termésfelesleg arányában, amikor emlékeztetesen körülbelül 100 ezer vagon búzát szállítottunk a külföldnek.

— az idén ehhez mérten majd 70, de a legrosszabb esetben is 60 ezer vagon búzát exportálhatunk.

— Mindenesetre, ha itt ezen a helyen összehasonlítható számításokat végzünk a tavalyelőtti és a tavalyi termés-eredmény között, igen szomorú megállapításokra jutunk. Egyedül az állam szempontjából az 1931-es 100 ezer vagonos export szállítmányunkból az akkor 250 lejes átlagár mellett is 2.5 milliárd lejnyi értékű külföldi valuta folyt be kereskedelmi mérlegünk javára. Ugyanennél az áránál és felállításnál a tavaly aztán — az export teljes szünetelése miatt az állam egy év alatt ugyanevvel a horribilis összeggel károsodott, mert ezt a pénzt a külföldtől semmilyen formában nem kapta meg.

— Mi tehát ebből a tanulság, Vezérigazgató ur? — kérdeztük.

— A tanulság, természetesen a jövőre nézve csak az lehet, hogy olyan időkben, amikor rekord, de legalább jó, közepes termésünk van, vigyáznunk kell felhalmozódó értékeinkre, a buzánkra és ebben a tekintetben gazdaságosabb politikát kell folytatnunk. Itt ezen a helyen, természetesen, meg kell emlékeznem a tavalyelőtti prémium-rendszerről is. Megy vagyok győződve róla, hogy az akkori földművelésügyi miniszter, Jonescu Sisesti, aki ezt a rendszert inaugurálta, a legjobb intenciókkal vezetette eszálta mindazt, aminek csinált. Csak hogy a gyakorlatban az a helyzet, hogy a prémiumok fizetésének megszüntetésével az ország terménykereskedelmének nagyrésze a legvigasztalatlabb helyzetbe jutott.

Prémium címen még ma is hozzávetőlegesen 280 millió lejlel tartozik az állam és ebből a hatalmas összegből egyedül a Bácságra 25-30 millió jut.

Természetesen, az idei kampány zavartalan levezetésére ezt az összeget már többé nem nélkülözheti az ország terménykereskedelme.

— Van-e kilátás, hogy ezt az összeget az exportőrök az új kampány beindításáig kézhezkapják?

— Sajnos, ebben a tekintetben a helyzet teljesen reménytelen. Csupán arról van szó, hogy a prémium követelések fejében az államkincstár államkötvényeket fog kibocsátani és egyelőre ezekkel az állampapírokkal fogják az érdekeltek követeleit kiegyenlíteni.

Még azonban teljesen bizonytalan, hogy ezekkel az államkötvényekkel az érdekeltek milyen államadósságaikat fogják törleszteni. Függetlenül azonban mindentől a prémiumok kérdése ma égető aktuális.

Az új termés küszöbén állunk és még nem tudjuk honnan szedjük majd elő azt a hatalmas összeget, melyre az export finanszírozására elmaradhatatlanul szükségünk van.

Sajnos, a külföldre nem számíthatunk, mert a nemzetközi viszonylatokban életbejeletpéltet valutakorlátozás eleve lehetlenné teszi a külföldnek exportunkba való hathatós közreműködését.

— Vezérigazgató ur — vetettük közbe — mi a véleménye a kormány által terbevelt gabonamonopóliumról és árminimálizásról?

— A két terv közül, kétségtelenül, a gabonamonopólium terve még aránylag a legegészségesebb. Nem hiszem azonban, hogy az árminimálizálás tervét egyáltalán realizálni lehetne. Annyi zavaró momentum játszik közre ilyen esetben, hogy ennek keresztülvitele teljesen kilátástalannak látszik. A gabonamonopólium (se tében, mindenesetre, más a helyzet. Maguk a terménykereskedők, exportőrök és malmok képeznek ezt a kizárólagos joggal felruházott felvásárló szervet az államkincstár égisze alatt. Természetesen, ma még korai volna minden ilyen irányú jóslat, mely már most pro és kontra eshetőségeket vetne fel. Egyelőre a terv propagálójá Madgearu, még külföldön tartózkodik és csak az ő visszaérkezése után lehet erről a kérdéssel konkrét formában nyilatkozni.

— Az új termésrel egyidejűleg milyen árakra van kilátás?

— Erre a kérdésre nem tud ma még senkiksem precíz választ adni. Tény az, hogy

az új termésre itt ott már prefekturáltak augusztusi szállításra kötéseket 315-360 lejes áron.

Ez azonban még nem irányadó. Meg kell várnunk a gabona betakarítását, tisztábbá kell válnunk a buza átlagos fajsúlyával és siker tartalmával és miután az idén már újból az exportállamok sorába fogunk lépni, kétségtelen, hogy erre az esztendőre a nemzetközi áralakulások lesznek mérvadóak. Bizonyos azonban, hogy pár héten belül már lesz 7-800 lejes buza, de hogy a buza árcsökkenésében milyen nivón fog megmaradni, teljesen bizonytalan.

Fried Miksa

Vasárnap a szezon nagy sportattrakciója, a világ legjobb zsidó futball-csapata Kolozsváron.

D. u. 4 órakor:

Hakoah (Bécs) --- Hagigibbor

(mint erdélyi zsidó válogatott).

D. u. 6 órakor:

TMTE—România

(Temesvár) (Kolozsvár)

nemzeti bajnoki mérkőzés a városi sporttelepen.

"Sigi" Gummi!

„SIGI” Prezervatív megbízható, kapható gyógyszerárban és drogueriában.

Quadt-Isny mációt boos párttagokkal szervezeteiben nisz er az es Wagner baj cialitsa párt vezetőjét s ké Egyidejűleg rodalmi belü az óhaját ju vendégtagké birodalmi g jelentés sz oszlott bajor mondott bi ról is.

Politikai Brüning pr felosztásán

A proklam esz már jóv zatala után

száz száze lam, miú án

part nem f semminő tev

Ezzel kap Szentszék és konkordátumt olyan gyors sajtóban közö

ni lehetett. E talán még he tum megkötö

Danzigi j ming danzigi zett lengyeloz

danzigi pályá jelentette, h

meg van elég adott kifejezé

rátásosabbá ráságosabbá

Danzig között

Berlin, ju adott ki a be

ról. Az összes 30-án érvényü

adnak majd tá erkölcs és tá

felelnek. Bizo tagok felvétele

érzület és e

dönt a kérelm zése felett.

Egyébként a dachser Cou és Ausztria vis

enged. A nemz fel eredeti terv

személyesen é állásban. Az

pontja és bizo kérdése. Telj

amellyel a hat kai köréi a né

lik. A lap me másodnaponkén

zeti szocialistá dió mikrofonja

elmondatják ve s azt a bánás

vol.

A német gazd got vet az a be

az aranydíszkor lió márká az ar

zalékkal csökke fedezetet jelenl

Prágát jelent tartják, hogy s

miniszter s e s

elnöke, aki jelen

ban tartózkodik

kap s Prágában

Bécs, július 5

közeliálló berlini

denz félhivatalo

rak kormány cin

ják, hogy hagyj

zeti szocialis á

koalícióra az os

kel, ellenkező es

keztetést vonja

Göring a tőzsdékről is kidobja a zsidókat

Az összes antihitlerista pártokat elnémitotta a terror Németországban

A centrupárt feloszlását bejelentő proklamációt jóváhagyta a párt birodalmi tanácsa. Egyelőre szó sincs a Szentszék és a német birodalom közötti konkordátum megkötéséről

Nem enged a feszültség Ausztria és Németország között

Berlin, július 5. Münchenben gróf Quadt-Isny volt bajor miniszter proklamációt bocsátott közre, amelyben közli a párttagokkal a bajor néppárt és összes szervezeteinek feloszlását. A volt miniszter az este folyamán felkereste Adolf Wagner bajor minisztert, a nemzeti szocialista párt müncheni csoportjának vezetőjét s kérte a pártba való felvételét. Egyidejűleg levelet írt az elnöknek, melyben azt az óhaját juttatta kifejezésre, vennék fel vendégtagnak a nemzeti szocialista párt birodalmi gyűlési frakciójába. Egyidejű jelentés szerint Leicht prelátus, a feloszlott bajor néppárt leköszönt elnöke lemondott birodalmi gyűlési mandátumáról is.

Politikai körökben ma délre várták Brüning proklamációját a centrupárt feloszlásának kimondásáról. A proklamációt a párt birodalmi tanácsa már jóváhagyta. Nyilvánosságra hozatala után megalakultnak tekinthető a száz százalékos nemzeti szocialista állam, miután Hitler pártján kívül más párt nem folytathat és nem is folytathat semmiféle tevékenységet. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a Szentszék és a német birodalom közötti konkordátumtárgyalások nem vezettek olyan gyors eredményre, mint a világ-sajtóban közölt információk alapján várni lehetett. Beavartok szerint egyelőre talán még hetekig sincs szó a konkordátum megkötéséről.

Danzigi jelentés szerint Dr. Rausching danzigi szenátusi elnök visszaérkezett lengyelországi utjából. Az elnök a danzigi pályaudvaron újságírók előtt kijelentette, hogy utjának eredményeivel meg van elégedve s annak a reménynek adott kifejezést, hogy sikerülni fog barátságosabbá tenni a Lengyelország és Danzig közötti viszonyt.

Berlin, július 5. Göring rendeletet adott ki a berlini tőzsde újjászervezéséről. Az összes tőzsdetagságok szeptember 30-án érvényüket veszítik s csak azoknak adnak majd tagságot, akik az új rezsim erkölcsi és tárgyi követelményeinek megfelelnek. Bizottság fog alakulni tőzsdetago felvételére s ez a szerv származás, érdeket és eddigi ténykedések alapján dönt a kérelmező tagságának engedélyezéséről.

Egyébként a rotterdami Nieuwe Rotterdam Courant szerint Németország és Ausztria viszonyában a feszültség nem enged. A nemzeti szocialisták nem adják fel eredeti tervüket, mert vezérük, Hitler személyesen érdekelt az osztrák ellenállásban. Az Anschluss a program főpontja és bizonyos mértékben önbecsülés kérdése. Teljesen érthető az a gond, amellyel a hatalmak fővárosainak politikai köréi a német-osztrák helyzetet figyelik. A lap megemlíti, hogy mostanában másodnaponként ausztriai menekült nemzeti szocialistákat állítanak a bajor rádió mikrofonja elé s interjú keretében elmondják velük ausztriai élményeiket s azt a bánásmódot, amelyben részüket

A német gazdasági helyzetre éles világot vet az a berlini jelentés, mely szerint az aranydiszkontóhitelek kifizetett 45 millió márká az aranyfedezetet 30 és félszázalékkal csökkentette. A bankjegyek értéke jelenleg 7.8 százalékkal.

Prágai jelentés szerint valószínűnek tartják, hogy Scheidemann, volt német miniszter s a szociáldemokrata párt volt elnöke, aki jelenleg a cshszlovák fővárosban tartózkodik, levelepedési engedélyt kap s Prágában fog lakni.

Bécs, július 5. A Hitler-kormányhoz közelálló berlini Auswaertige Correspondenz felhivatalos intést küldött az osztrák kormány címére, amelyben azt ajánlja, hogy hagyjon fel az ausztriai nemzeti szocialisták üldözésével és lépjen koalícióra az osztrák horogkeresztesekkel, ellenkező esetben Berlin azt a követelést vonja le, hogy Ausztriát a

Dollfuss-kormány vissza akarja vezetni a marxisták karjaiba. Ezzel a berlini ajánlással szemben felhívatalos osztrák helyen kinyilatkoztatják, hogy a külföld a szabadságharcos Ausztria iránt érez rokonszenvet. Ezt a rokonszenvet Ausztria elveszítene, ha a kormány koalícióra lépne a nemzeti szocialistákkal. Amennyiben Berlinben tényleg a jóviszony helyreállítására törekednek, szüntessék meg az Ausztria elleni agitációt. Az osztrák kormány lehetetlennek tart mindennemű enyhébb elbánást Ausztria területén a horogkeresztesekkel szemben, amíg azok ragaszkodnak jelenlegi harcmodorukhoz.

Öt évi börtönre ítélte a kolozsvári hadbíróóság a baptista közkatonát, aki nem akart fegyvert fogni

„Az én vallásom tiltja azt, hogy ember ellen fegyvert fogjak”, mondja Mihail Grigor zilahi közkatona

Cluj-Kolozsvár, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Nem mindennapi érdekességű tárgyalás folyt le ma délelőtt a kolozsvári hadbíróóság ítélőtanácsa előtt. A vádlott: Mihail Grigor zilahi származású baptista közkatona, aki a 7-es vadászrezernél teljesített katonai szolgálatot. Azzal van vádolva, hogy megtagadta az engedelmességét s nem teljesítette felelősségeinek parancsát.

A tárgyaláson a következő párbeszéd folyt le a hadbíróóság elnöke és a vádlott katonája között:
Elnök (a vádlottnak): Beismered, hogy nem akartál felelősséidnek engedelmességedet?

Vádlott: Beismerem. Azért nem akartam engedelmességedet, tekintetes elnök ur, mert az én vallásom tiltja azt, hogy fegyvert fogjak a kezemmel. A kapitány ur azt mondta, hogy minden katonának kötelessége fegyvert fogni a haza védelmében: én azonban senki emberfia parancsára sem fogok fegyvert. A Bibliában meg van írva: Ne ölj! Esküt sem tettem a katonaságra...

Cáluger katonai ügyész kéri a vádlott súlyos megbüntetését, majd a hadbíróóság kihirdeti az ítéletét, mely öt évi börtönbüntetéssel sújta Mihail Grigor baptista közkatonát, aki nem akart fegyvert fogni.

Hathónapi börtönre ítélte a törvényszék az államellenes izgatással vádolt dr. Kohn Hillélt

Egy antimilitarista lap epilógusa a törvényszéken

Cluj-Kolozsvár, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy dr. Kohn Hillélt kolozsvári ügyvéd ellen izgatás címén eljárást indított az ügyészség. Mint ismeretes dr. Kohn Hillélt a múlt évben Uj Háboru Ellen címmel alkalmi lapot adott ki. A lapnak az adott aktualitást, hogy a múlt év augusztusában szerte a világon, mozgalom indult meg a készülő háboru ellen. A mozgalom vezetői világszerte ismert írók és művészek voltak közöttük: Einstein, Romain Rolland, Upton Sinclair s mások. A mozgalomnak Erdélyben is visszhangja támadt s dr. Kohn Hillélt a mozgalom terjesztése érdekében indította meg a lapot, melynek első számában közölte az Amsterdamban tartott háboruellenes kongresszus által kibocsátott manifesztumot. A kolozsvári ügyészség a manifesztum

közlése miatt, államellenes izgatással s kommunista propagandával vádolva ültette a vádlottak padjára dr. Kohn Hillélt.

A ma délelőtti tárgyaláson dr. Kohn Hillélt vállalta a manifesztumban közölt, majd Ciugudeanu ügyész tartotta meg vádbeszédét, melyben kéri a vádlott elítélését. Utána dr. Boier védő ügyvéd emelkedett szólású, aki kifejtette, hogy az inkriminált cikkért nem lehet a vádlottat elítélni. A manifesztum nem volt más, mint a nemzetközi békét szolgáló megnyilatkozás.

A vádbeszéd után a törvényszék tanácskozásra vonul, majd kihirdették az ítéletet, amely hathónapi börtönre és 10,000 lej pénzbüntetésre és politikai jogainak háromévi felfüggesztésére ítélte dr. Kohn Hillélt. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezett a táblához.

Hitler Poincare politikájának élő reakciója —

mondja Victor Margueritte, a híres francia író. Az emberi felszabadításért és a női emancipációért küzd Margueritte

Párizs, július 5. Victor Margueritte, a La Garconne és egyéb regények írója még mindig egyike a legnépszerűbb embereknek Franciaországban. Margueritte már idős ember, munkáival jelentős vagyont is szerzett, de azért mégis a Montmartren, a bohémnegyedben lakik, nem is tudna elszakadni ettől a nagymultu, romantikus városrésztől.

Ennek a két ideának szenteltem egész munkásságomat és életemet.
— Emberi felszabadítás: a háboru lidérenyomásának megszüntetése. Pacifista vagyok egész lényemben és nagyon elszomorult, hogy nem érte el a leszerelési konferencia azt az eredményt, amit vártunk tőle. Nem bírnak szabadulni attól az örült gondolatától, hogy „biztonságot” csak fegyverek nyújtanak és nem nemzetközi bíróságok kifejllesztése és a népszövetségi ellenőrzés. Az európai békének

— Két eszméért küzdök — mondja — mint író és mint ember, az emberi felszabadításért és a női emancipációért.

PSYCHOGRAFOLOGUS

Keresse fel haladéktalanul a neves grafológust, ki irásának alapján az ön életéből multjából, és jövőjéből olyan tényeket állapít meg, melyek tudatában az ön egész életfolyása megváltozik. Pénzügyi lehetőségek és egyéb bizalmas körülmények tárthatók fel. Megállapíthatók az ön kilátásai a házasságban, terveinek és vállalkozásainak eredménye. Eredményt és előrehaladást késébeesés és szerencsétlenség helyett, Vidékiek küldjenek 22 lej utánvét bélyeget. Ingyen kapnak két füzetet a grafológiáról és a jóslásról. Cluj, Cal. Feleacului (Tordai ut) 8. GRAFOLOGUS.

első feltétele a német-francia megértés. Briand már 1921-ben a cannesi konferencián próbálkozott ennek az alapjait megteremtetni, de háttámadták... Most pedig még súlyosabb a helyzet, mint valaha volt. Briand-t a halálba kergették, megölték, Stresemann és Brüning helyén pedig Hitler van, Poincaré politikájának élő reakciója. A tulzott és elvakult francia nacionalizmus eredményezte a hitleri eszmék uralomra jutását, a Ruhr-vidék megszállásának idején keletkezett a német nemzeti szocializmus. Végeredményben a bajok és ellentétek az elhibázott békeszerződésekre vezethető vissza. Nyolc évvel ezelőtt írtam arról, hogy igazságtalan a békeszerződéseknek a háborus bűnösséget megállapító cikke. Mindkét fél hibás volt a háboru előidézésében.

— A jövőre vonatkozólag reménykedni kell, hogy sikerülni fog a súlyos ellentéteket elsimítani. A német követelés a leszerelési konferencián az egyenjogúság kimondását illetőleg (amelyhez kétségtelenül joguk van) nagy ellenzésbe ütközik francia részről. Talán a négyhatalmi egyezmény az, ami a Népszövetség keretén belül biztosítani fogja Európa békéjét.

— A békének, az emberi felszabadulásnak az eszméje az, ami elsősorban foglalkoztat. A másik a női emancipáció. Talán helytelen ezt a nemek „egyenlőségének” (égalité) nevezni, inkább talán „egyenlőértékűségnek” (equivalence) mondanám. Az az új női típus, mely kialakulóban van, amely ezt az egyenlőértékűséget kiharcolja, képes lesz majd határozatosan küzdeni a béke eszméje mellett.

— Itt találkozhat tehát a két eszme: az „emberi felszabadítás” és a „női emancipáció” — vetem közbe.

Uj regények, a Nos Egales-nak hősnőjéről beszélgettünk ezután, kinek személyében megtestesíti az író ezt az új női típust, aki nemcsak független dolgozó nő, hanem nagy emberi eszmék hordozója is. Ugy beszélünk róla, mint valami személynél, önkénytelenül is Madame Fontaine-nek emlegetem és nem egyszerűen a nevén, Mikienek, mint az író. Megkérdem, hogy végül férjhez megy-e a regény orvosához.

— Nem érdekel, ezzel nem törődöm, majd ahogyan jónak látja. Azért nem adom össze a párokat a regényemben, mert felfogásom szerint a házasság mai formájában nem elegendi ki a modern igényeket. Sok reformra szorulna. Ha már elvetette a polgári jog a kánoni felfogást a házasság felbonthatatlanságáról, miért nem teszi könnyebbé a válást, miért láncol egymáshoz két embert esetleg akaratuk ellenére? Készítettem egyszer éveket ezelőtt egy törvényjavaslatot a házasság reformjáról, de sohasem lett belőle törvény.

Bucsuzom Victor Margueritte-től. „Az emberek kevésbé ismerik egymást — mondja a beszélgetésünk befejezéséül — ha jobban ismernek egymást, a megértés is nagyobb volna.”

— Agy- és szívérelmeszedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbeszélhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el.

AZ „ORLOW”
aranyért, ékszerért a legmagasabb árat fizeti, Főpostával szemben.

SPORT

A világ legjobb zsidó futball-csapata Kolozsváron

Vasárnap kettős sport attrakció: Hakoah—Haggibbor, TME—Románia. Kedden Hakoah—NAC Kolozsváron

Cluj Kolozsvár, július 5. Vasárnap, július 9-én nemzetközi mérkőzésben lesz része a kolozsvári közönségnek. A bécsi futball sport egyik legkiválóbb képviselője, a zsidó Hakoah fog bemutatkozni. A Hakoah a jövő évben ünnepli fennállásának 25-ik évfordulóját. A lefolyt negyedszázad alatt minden sportágban, különösen atlétikában és uszában elsőrangú gárdát nevelt magának a híres bécsi egyesület, hírnevét mégis futballcsapatának világhírű szereplése eredményezte. Legkiválóbb fegyverténye a csapatnak az osztrák futballbajnokság megnyerése volt 1924—25-ben, amelyet nyomon követett a londoni Westham United ellen 1926 nyarán, annak saját pályáján kivívott 5:0-as győzelme. Ez volt az első eset, hogy kontinentális csapat sikert ért el angol együttes ellen és fokozta a szenzációt, hogy a Westham abban az évben megnyerte az angol kupát is.

A Hakoah további évek során is számos kiemelkedő eredményt ért el úgy Bécsben, mint egyiptomi, török, palesztinai, hollandiai, lengyelországi, svájci és németországi turáján. Párizsban 10:3-ra verte a város válogatottját, majd két amerikai turán bizonyította be világklasszisát.

Az amerikai kirándulások azonban ártottak a bécsi zsidó csapatnak, mert 15 legjobb játékosát elcsábította a dollár, úgy, hogy pótolni kellett a régi csillagokat. Egy-két évi munka után ez teljes mértékben sikerült. Már az elmúlt évben a Hakoah több értékes nemzetközi győzelmet aratott és az akkor nagy Sabariát 6:2-re, a budapesti Nemzetit 4:1-re verte. Zágrábban a HASK, a jugoszláv bajnok ellen 3:0-ra győzött a kiváló csapat, amely az elmúlt év őszén Bécsben vendégül látta Románia válogatott futballcsapatát és azzal 2:2 arányban mérkőzött. Ugyancsak 1932-ben sikerült az osztrák bajnokot, a Wiennát is 3:2 arányban legyőzni. Kiváló formáját bizonyította a prágai Sparta-Slavia kombinált ellen Prágában elért 1:1 eredménye. Később Franciaországban turázott a Hakoah és sikerült az Olympique Marseille csapatát 2:0-ra legyőznie. Közismert, hogy a marseillai együttes a legerősebb francia csapat és a világhírű NAC sem tudta legyőzni.

Tavasszal sorozatosan győz

Május és június hónapban a Hakoah bámulatos formára futott fel. Az osztrák bajnokságban, amely a világnak talán a legerősebb bajnoki mezőnye, a hetedik helyet szerezte meg és többek között a következő szenzációs eredményeket érte el:

FAC ellen 1:0, Libertas ellen 1:0. A Kolozsvárt is járt WSC ellen 3:1, az exbajnok Admirával szemben 1:0, a BAC ellen 4:0 és az ezévi kupagyőztes, az Austria ellen, amely épp az elmúlt vasárnap 3:0-ra győzte le a Slaviát és bejutott a közép-európai kupa középdöntőjébe, 4:1 arányban győzött a Hakoah.

A Hakoah csapata

A kitűnő bécsi csapata játékosai a következők:

Kapus: Löwy Hermann, 24 éves, budapesti fiú, aki a magyar amatőr válogatott kapusa volt Románia és Jugoszlávia ellen, mechanikus.

Hátvéd: Feldmann Ignác, 29 éves, utazó, aki egyizben Ausztria válogatott csapatában játszott Magyarország ellen és kétszer Bécs reprezentatív együttesében Budapest ellen, balhátvéd.

Amster Hans, kereskedelmi alkalmazott, 20 éves, a csapat egyik legnagyobb tehetsége, jobbhatvéd.

Fedezetek: Donnerfeld Fritz, szücs, 23 éves, a csapat legjobb all-round játékosa, minden helyen elsőrangú produkál. Számtalanszor képviselte az osztrák színeket különböző válogatott meccseken.

Strohss Josef, kőfaragó, 25 éves, a legmunkabíróbb középfedezet, Ismételtén Bécs város válogatottja.

Platschek Kurt, 22 éves, elektro-ech-

nikus, a fiatal futballgárda egyik legkiválóbb tagja, legutóbb Nürnberg ellen játszott Bécs csapatában.

Liebermann Josef, 21 éves, a csapat legtehetségesebb tartalékja. Csatárok: Ehrlich Hermann (Ehrlich I.), 21 éves, orvostanhallgató, a csapat gyorslábu jobbsszélsője.

Ehrlich Karl (Ehrlich II.), 19 éves, akit ezelőtt néhány hónappal tettek be az ifjúsági csapatból az első teamba, ahol a legutóbbi pompás eredmények kivívásában nagyrésze volt. Jobbsszélsőjét játszik.

Stern Jenő, center, 24 éves, szintén több ízben volt válogatott.

Mausner Imre, 25 éves, kereskedelmi alkalmazott, eredetileg a Vienna játékos volt. Állandó válogatott, többek között tagja volt egy ízben az osztrák „csodacsapatnak” is. Balsszélsője a rendes posztja.

Hess Lajos, 29 éves, ékszerész, a csatársor egyik erőssége.

Weisskopf Ödön, 22 éves diák, aki azelőtt a budapesti Hungaria játékos volt és a magyar „Csikók” híres csapatában is játszott. Mint a léta is egyike a legjobbaknak, 100 méteres rekordja 10.8 mp. A csapat balszélsője.

Reich Oscar, 19 éves, egyik legtehetségesebb fiatalja a Hakoahnak, akit több ízben kombinációba vettek a válogatott csapatoknál.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

— AKADALYOK MIATT AZ INDIG KONCERTET JULIUS 11-ÉN, KEDDEN TARTJAK MEG. A csütörtökre hirdetett Indig koncertet technikai akadályok miatt július 11-én, kedden este 9 órakor tartják meg a kat. gimnázium dísztermében. A magas színvonalú hangverseny iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg s így előreláthatólag zsúfolt nézőteret fogja ünnepelni a kiváló művészt. Jegyek Le page főtéri könyvkereskedésében.

Bolvány Géza—Robert Stolz—Gustav Fröhlich operett a Színház Mozgóban. A Színház Mozgó szenzációkban gazdag nyári műsora új álomáshoz érkezik: újra a híres trió operettje megy: Bolvány—Stolz—Gustav Fröhlich legújabb operettje, a Férjogás vagy más címen: Egy férfi, akinek szíve van, A Férjogás Bónyi Adorján világsiker aratót szindarabja, az Egy kis senki után íródott. Gustav Fröhlich partnere az elragadó Marij Solveg és a többi szerepet szokás szerint a legelső sztárokkal töltötték be.

Johanna Brand hangversenye a Salom Klubban. Szenzációsan ígérkező zenei esemény rendezését sikerült a Salom Klub elnökségének megvalósítania. Johanna Brand, a saarbrückeni Operaház első énekesnője, aki a közelmúlt időkig a berlini rádióknak is kedvelt vendége volt, ősszel meginduló amerikai turnéja előtt rokonai látogatására Kolozsvárra érkezett. Amidőn a klub elnöksége tárgyalásokat kezdett, hogy egy önálló este: be-töltő hangverseny megtartására kérje fel a művésznőt, kiderült, hogy annak megtartásáról szó sem lehetne, mert a klub még megkijelöltésem tudna annyit fizetni, amennyit a művésznő egy hangversenyéért kapni szokott. Annál nemesebb gesztus volt a művésznő részéről, hogy jóékonycélra viszont teljesen díjmentesen hajlandó fellépni és így a hangverseny jövedelme az Erdélyi Zsidó Diákegylező javára fog fordíthatni. Johanna Brand folyó hó 13-án, csütörtökön este 9 órakor tartja meg egyetlen romániai hangversenyét a Salom Klub dísztermében. A részletes programot még közölni fogjuk.

A kolozsvári ellenfelek

A Hakoah két mérkőzést játszik Kolozsvárt. Vasárnap a megerősített Haggibbor ellen fogja bemutatni a bécsi klasszist, kedden, július 11-én a nagyváradi NAC Kolozsvár annyira népszerű együttesének komplett csapata lesz a bécsi ellenfele. A Haggibbor teljesen reorganizált csapatában a reaktivált és ujonnan leigazolt játékosok közül a legjobb erdélyi zsidó futballisták vonulnak fel. Centerfedezetet Klein, jobbszélt Glanczmann (NAC), jobbsszélsőjét a gyulafehérvári klasszisjátékos: Reinfeld játszik a csapatban.

A keddi Hakoah—NAC mérkőzésen a NAC a következő csapattal szerepel: Czinczér, Bartha, Remmer, Weichelt, Juhász, Krausz, Glanczmann, Kovács, Rónay, Bodola, Kocsis. Ez a felállítás önmaga helyett beszél. A csapat minden tagja többszörösen román válogatott, a fiatal Krauszon kívül, aki viszont a jövő nagy reménye. Remmer a magyar válogatott volt sokáig játékos.

A Hakoah kétnapi vendégjátéka így a szezon egyik legnagyobb eseménye lesz. Vasárnap egyébként a TME—Románia nemzeti bajnoki selejtező meccs is lejátsszódik és így vasárnap két szenzációs sporteseményben lesz része a kolozsvári közönségnek. Jegyek elővételben: Stadion sportüzlet és Ellenzék könyvkereskedés.

A KKASE nívós klubközi ökölvívó versenyen a bukaresti CFR fog szerepelni július 9-én este 9 órakor az unitárius kollégiumban. E találkozásnak érdekességét főleg az adja meg, hogy ezen az Umberto Lancia európai híri boxtréner neveltjei fognak megmérkőzni a Gyémánt mester kitűnő embereivel. A versenynek különben revánssjellege is van, amennyiben három évvel ezelőtt ugyancsak az unitárius kollégium udvarán, rekordkijátszás előtt, találkozott a két csapat. A küzdelem most is nagy érdeklődést vált ki a kolozsvári boxrajongó közönség körében, mert az ország legjobb amatőr-ökölvívói küzdelmében győnyörködhet.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtökön 5, 7 és 9 órakor:

Péntek 5, 7 és 9 órakor:

Szombat 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

A kis árva. Mélyen megható film. Főszerepekben: Janet Gaynor és Warner Baxter.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor:

Vonósnyégyes. Általános közönségre.

Főszerepekben: Szőke Szakáll.

SZÍNHÁZ-MOZGÓ MŰSORA

Egész héten 3, 5, 7 és 9-kor, vasárnap d. e. 11-kor matiné: Férjogás. (Egy férfi, akinek szíve van). Bónyi Adorján Egy kis senki című világsikerű szindarabja után. Főszereplők: Gustav Fröhlich, Maria Solveg. Rendező: Bolvány Géza. Zene: Robert Stolz.

OPERA MOZGÓ:

Csütörtökön premier:

Szerelmes bakák. Főszerepekben: Patt és Patáchon, a kacagás világbajnokai.

Következő műsor: A három törvénye. Fősz.: Don José Moyca.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, július 6.

Bukarest. 19: Szimf. hangv. — 21:40: Dales.

Budapest. 6:45: Torna. Utána grammofon. 9:45: Hírek. 10: Felolvasás. Közben grammofonlemez (Tauber Richárd). — 12:05: Szalonzenekari hangv. 1:30: Kvartert. 2:45: Hírek. 4: Előadás. 5: Enek. — 5:30: Cigányzene. 6:30: Helyszíni közvetítés egy haranggyárból. 7:20: Hegedű. — 8:20: Szimf. a Studióból. Herczeg: Ocskay brigadéros, majd grammofonhangv.

Bécs. 22:35: Grammfón. — 23:00: Népdalok.

Berlin. 20:30: Népdalok.

Varsó. 18:30: Grammfón. 22: Tánczene.

Milánó. 20: Grammfón. — 20:30: Opera. — 21:00: Operaház hangv. — 21:30: Tarka zenés delután. — 22:00: Rádiózenekar.

Svájci Aleman Adó. 19:10: Olasz zene. Svájci Romand Adó. 20: Beethoven és Schubert művei.

Péntek, július 7.

Bukarest. 19:40: Opera. Budapest. 6:45: Torna. Utána grammofon. 9:45: Hírek. 10: Felolvasás. Közben grammofon. 12:05: Katonazene. 12:30: Hírek. 1:15: Pontos időjelzés, időjárás. 1:30: Zongorahangv. 2:45: Hírek. 3:30: Diákfelőra. 4: Utirajz. 4:45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Dales. 5:45: A láthatatlan énekes. 6:15: Grammfón. — 7: Munkásfelőra. 7:40: Mocsányi és Lakos vidám előadása. 8:25: Külügyi negyedóra. 8:40: Az Operaház zenekari hangv. Utána 10:10: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene.

Bécs. 16:55: Schumann, Goldmark műveiből. 19:40: Népdalok.

Berlin. 20:10: Szimf. hangv. — 20:30: Gitárzene.

Hamburg. 20:15: Wagner est. — 20:30: Szimf. hangv.

Lipscse. 21:10: Szimf. hangv. — 21:30: Grammfón.

Varsó. 18:55: Szimf. hangv. — 21:20: Szimf. hangv.

Róma. 21:15: Kamarazene. — 21:30: Zenekari hangv. 20:45: Hegedűhangv.

Pozsony. 18:25: Énekhangv. — 19:30: Grammfón. 20: Szimf. hangverseny.

Svájci Aleman Adó. 19:20: Fiuénekkar. Svájci Romand Adó. 20:45: Jazz. 21:20: Spanyol zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt hirdetések 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbiunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Egyszeri és kettős órákonnyelést válalok jutányos áron. Cim a kiadóban.

Kellemes otthont és teljes ellátást kaphat hivatalnoknál komfortos lakással rendelkező urinónál a belvárosban. Cim a kiadóban.

Középiszkolások vagy elemisták pótvizsgára való előkészítését jutányos áron, esetleg koszt vagy lakás ellenében vállalom. Leveleket „Jogszigorló” jellegre a kiadóba kérek.

A legízletesebb és legváltozatosabb vegetárius koszt a Schwartz Ignác vezette alatt álló „Familia” kóser vegetárius étteremben kapható. Ünő ucca 10., hátul az udvarban. Egy menü (leves, főzelék, tészta) 25 lej. Abonoma ebéd-vacsora 900 lej, csak ebéd 600 lej.

Kelengyek készítése, függöny és ágyszerítő összeállítás, csipkebevarrás, párnásmontirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kezimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

Tanárno elemisták, középiszkolások pótlés magánvizsgára való előkészítését vállalja. Cim a kiadóban.

Fűszerkereskedőknél bevezetett helyi-ügynök komoly munkaerő — aki hasonló minőségben a piacon dolgozott — felvétetik. Ajánlatokat „Versenyképes cég” jellegre a kiadóba.

Flach kötőgépet és spulnizó gépet keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Bőrszakmában teljesen jártas nőlen segéd kerestetik melőbbi belépésre. N. B. jellegre a kiadóba.

Üzletet, vagy helyiséget keresek „Ön-állóság” jellegre a kiadóba.

Románul beszélő gimnázista lány két gyermekkel délelőttre felvétetik. Gróf Kun ucca 5.

Bösendorfer zongora, rövid, fekete, elutazás miatt, olcsón eladó. „Kereszt-hurok” jellegre.

Egy jókarban levő szép háló és konyha berendezés eladó. Értekezni lehet Szechenyi tér 39. szám alatt. Szilágyi Eleonora raktár.

— A kiváló regénynek, a nyomdagönyvpiac legkomolya László az írójuciumu poéta a szülője írója adja és po-ken kereszt-bövíl. A ró-külön száma líofilek rész-mely form-könyvtárnak Kelet. Egy-250 lej.

— Kiterjed jogkörét. B-Gyula mag-tette a képv-kör kiterjesz-latot.

— Henderböl jelentik: ba. A leszer-vő hét folyó-rópai főváro-mányférfiak elhárításáról

Szinkör M-Gustav Fröhlich Bolváry

— Roth L fotóművész te-izzig-veig te-zsidó fotómű-dezte meg a-Hitelbank fió-hétig tartó k-vész a nála m-sokkal lepte-műértő publi-ben is az új, legzetes tagja-egyéni elgond-ta a hétközna-pész mestersé-tott keretben, bályokhoz köt-pének, hanem a gép elevege-elgondolásaiho-ló egyéni kv-hogy a fényk-utat hasított é-uj irányt szab-ben már követ-telintetben a fotóművészetn-az első pillana-ga alkotásaiiba-álizált képekre-és természetes-kintében vet- a szobrász véső-igazságok ham-ges visszatiük-az ő komoly m-miben szűkebb-pátriánkban — ló az ambicióz-sorába tartoz-vész értéki ké-tát. Alkotásait- ba oszthatjuk, a portré képek, a kollektív képek, szonra kíváncso-esoportba tartoz-metria sikjaiba- veti művészi pr-táni szög, az é-Produktumai k-meljük: a kolel-tartás”-t, a „Mu-ló a tájképek k-zó cigányokat, é-Báziási Vágány-fotókiállítását m-nagyszámú, elő-meg. A publiku-vül mi is csak t-hetjük ezt a m-nél kivül tehets

Szinkör Mozgó-FE-Gustav Fröhlich Bolváry G

HIREK

— A kivánatos férfi a címe annak a regénynek, amely szeptemberben kikerül a nyomdagépekből és amely az erdélyi könyvpiacra az utóbbi évek termékeinek legkomolyabb szenzációja lesz. Salamón László az élesszemű publicista, a kitünő judiciumú szociológus és a stílusművész poéta a szerzője ennek a regénynek, a mely írója hármaz velleitásának legjavát adja és pompás, egyéni karakterfestés-ken keresztül széles társadalmi szatirává bővíti. A rövidesen megjelenő regényből külön számozott példányok készülnek biblíofilek részére. E bibliofil kiadására, a mely formailag is díszes lehet minden könyvtárnak, előfizetéseket elfogad az Uj Kelet. Egy számozott amatőr példány ára 250 lej.

— Kiterjesztik a magyar kormányzó jogkörét. Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök betérjesztette a képviselőház elé a kormányzó jogkör kiterjesztésére irányuló törvényjavaslatot.

— Henderson Londonba utazott. Genf-ből jelentik: Henderson elutazott Londonba. A leszerelési konferencia elnöke a jövő hét folyamán indul körútjára az európai fővárosokba, hogy tárgyaljon a kormányzókkal a leszerelési nehézségek elhárításáról.

Szinkör Mozdóban 3, 5, 7 és 9-kor: FERJFOGÁS.

Gustav Fröhlich Maria Solveg Bolváry Géza—Robert Stolz.

— Roth László temesvári fiatal zsidó fotóművész kiállítása. Roth László, ez az izzig-vérig tehetséges, alig 27 éves fiatal zsidó fotóművész az elmúlt napokban rendezte meg a temesvári Magyar Általános Hitelbank fiók telephelyének palotájában két héttel tartó kiállítását. A fiatal fotóművész a nála megszokott forradalmi ujjításokkal lepte meg ezúttal is a temesvári műértő publikumot. Roth László különben is az új, fiatal művész generáció jellegzetes tagja, aki a fényképezés lenesét egyéni elgondolásaival már rég átvettette a hétköznapi értelemben vett fényképezés mesterség szűk korlátok közé szorított keretbe, amennyiben ő már nem szabályokhoz kötött szolgája fényképező gépének, hanem megfordítva: kezei között a gép eleveledik meg és idomul művészi elgondolásaihoz. Mindenesetre, Roth László egyéni kvalitásaihoz tartozik hozzá, hogy a fényképezés erdélyi ugarán új utat hasított és egyéni elképzelése szerint új irányt szabott meg, amely a közeljövőben már követendő példaként szolgálhat sok tekintetben a széles körökben kultivált fotóművészetnek. Roth művészetében már az első pillanatban tűnik fel, hogy a maga alkotásában nem az ugynevezett ideálizált képekre fektetik a súlyt. A reális és természetes színek kidomborítása tekintetében vetekedik a festő esetével és a szobrász vésőjével, minden téren az élő igazságok hamisítatlan formáinak hűséges visszatükröztesére törekszik. És ez az ő komoly művészetének nyílt titka, a miben szűkebb értelemben vett erdélyi pátriánkban — utólráhetetlen, Roth László az ambiciózus és produktív művészek sorába tartozik. Ezúttal is több tucat művészi értékű képeivel állította össze tárlatát. Alkotásait különben is négy csoportba oszthatjuk. Az első kategóriába a portré képek, a másodikba az ugynevezett kollektív képek, a harmadikba a már vázsonra kívánczó tájképek és a negyedik csoportba tartoznak már az ábrázoló-geometria sikkjaiba vágó „test-képek”. Itt követi művészi precizitással a fény, a mértani szög, az elhajlások titokzatos útját. Produktumai közül első helyen kell kiemeljük: a kollektív sorozatból: az „összetartás-t”, a „Munka” szimbólumát, továbbá a tájképek közül: a Tavaszt, a Kárttyá zó cigányokat, és látéképként a temesvári Bázias Vágányt. A fiatal zsidó művész fotókiállítását mind a két héten keresztül nagyszámú, előkelő közönség látogatta meg. A publikum tetszésnyilvánításán kívül mi is csak további munkára serkenthetjük ezt a maga nemében, kétségtelenül kiváló tehetséget. (f. m.)

Szinkör Mozdóban 3, 5, 7 és 9-kor: FERJFOGÁS.

Gustav Fröhlich Maria Solveg Bolváry Géza—Robert Stolz.

A szélrohamok miatt ismét elmaradt az olasz légitraj óceánrepülő startja

London, július 5. Dublini jelentés szerint az olasz hidroplánraj a szerdai napot is Londonderry kikötőjében fogja tölteni, miután a tenger felett süri kód terjeng és erős szélrohamok dühöngenek. Mussolini táviratot intézett Balbo

olasz légügyi miniszterhez, melyben hangsúlyozta, hogy csak kedvező időben rendelje el az óceánrepülés startját. Nincs szükség feltűnést keltő rekordteljesítményre s nem szabad emberéletet kockáztatni — közölte az olasz miniszterelnök a légügyi miniszterrel.

— A Haggibbor turisztikai szakosztálya értesíti tagjait, valamint kirándulásaiban résztvevő vendégeket, hogy f. hó 9-én a bécsi Hakoahnak a Haggibbor futbalcsapata elleni mérkőzése miatt nem rendez kirándulást. Tekintettel arra, hogy a világhírű zsidó futball-együttesnek kolozsvári szereplése országos viszonylatban is rendkívüli zsidó esemény, a szakosztály vezetősége kéri tagjait és vendégeit, hogyha nem is kedvelői a futballsportnak, zsidó szolidaritásuk jegyében ezen a futballmérkőzésen, mely július 9-én, vasárnap délután 4 órakor lesz a városi sporttelepen, minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

Royal Mozdó

Ma, csütörtökön általános közkívánatra csak egy napra prolongálva:

„Hiv a pusztá...“

Bársony Rózi, Kua Magda, Halmay Tjbor

Következő műsor:

A kék ég hadserege

(Armata Azurra)

A diszeloadás az összes katonai, polgári hatóságok és előkelőségek jelenlétében lesz megartva. A nagyközönség számára korlátozott számban bocsátunk ki jegyeket.

Beevezőt tart: Prof. Francesco Anelli. Az olasz királyi konzulátus védnöksége alatt.

— Bank, biztosítási, gyári és magántisztviselők értekezlete. Július hó 6-án, csütörtökön este 7 órakor a Str. Memorandului (v. Unió ueca) 21. szám alatt az udvarban, szemben a kapuval, levő helyiségünkben a munkaidő végleges szabályozása tárgyában tisztviselői értekezlet tartunk. A tárgy fontossága köteleességé teszi minden magántisztviselőnek, hogy jelenlétével is segítse elő a munkaidőnek minél kedvezőbb rendezését. Magántisztviselők és alkalmazottak kolozsvári szakszervezete.

Felhívjuk a kereskedők és fogyasztók figyelmét arra,

hogy őrizkedjenek összetéveszteni a Haifából importált kitünő „SHEMEN-MENORAH”-szappant más gyártmányu utánzattal, amely a „KASHER” felirást is utánozza.

A valódi SHEMEN-szappan felülmulhatatlan minőségét lehetetlen utánozni, minthogy e szappan a haifai SHEMEN-gyár speciális receptje szerint kizárólag növényi olajokból készül.

A fogyasztók ügyeljenek a vásárlásnál és kérjenek kizárólag „SHEMEN-MENORAH”-szappant, amelynek Romániában is bejegyzett védjegye a következő:

Kérjük a fogyasztókat, hogy közöljék velünk ama kereskedő nevét, aki ha „SHEMEN-MENORAH”-szappant kérnek utánzatot akar helyette kiszolgáltatni, hogy tisztességtelen verseny miatt ellene az eljárást megindíthassuk.

Ageco R.T.

A haifai SHEMEN-szappan vezérképvisellete

NAPRÓL NAPRA

Hollywoodból jelentik, hogy az ifjabb Douglas a Fairbanks, aki filmfelvétel alkalmával tüdőgyuladást kapott, túl van a krízisen.

Pernambucói jelentés szerint a Graf Zeppelin rekordidő alatt elérte idei harmadik délamerikai útján Fernando Noronhat s folytatta útját a délamerikai kontinens felé.

Saint Georges de Bouhélier francia író történelmi drámát írt Jeanne, la Pucelle címmel az orléansi szüzről. Az Odeon színház fogja bemutatni a jövő

A Budapest—Prága uszó- és vízipólmérkőzést a magyarok nyerték. A 100 m. gyorsuszt Székely nyerte 1 perc 3.6 mp-cel, a 200 m. melluszt: Mezei, a 100 m. hátuszt Herendi. A magyar csapat nyerte a 4x200 m. stafétát is 10 perc 8 mp-cel és a vízipólmérkőzésen győzött a budaesti csapat 9:0 arányban.

Ugy hírlik, hogy Colotte francia regényírónő közelebből a becsületrend parancsnokává nevezik ki. Eddig csak egy nőről, a nemrég elhunyt Noailles grófnőért ért hasonló kitüntetés.

Milánóban a Cortile Santo Ambrogio téren július 10-én előadják szabadteri előadásban a Jedermann Zingarelli olasz átköltésében. A címszerepet Moissé játssza, akinek ez első olasz nyelvű fellépése. Az előadás este 9 órakor kezdődik s a szereplők reflektorfényben játszanak.

Hilde Holovszki, ismert osztrák műkoresolyzó bajnoknő 16 éves korában vakbélműtét után fellépett szívbetegségben meghalt.

Garmischpartenkirchenben 1936 február 6—16 közötti napokon fogják lebonyolítani a téli olimpiász versenyeit. Szó van arról, hogy sorsjátékot fognak megrendezni abból a célból, hogy a rendezéshez előzetesen szükséges összegeket kiteremtse.

Szinkör Mozdóban 3, 5, 7 és 9-kor: FERJFOGÁS.

Gustav Fröhlich Maria Solveg Bolváry Géza—Robert Stolz.

— Zsidó zene a rádióban. Szombaton, július hó 8-án este, iteni időszámítás szerint fél tíz órakor a varsói leadó zsidó egyházi zenét közvetít.

— Bejeződött a bizonyítási eljárás a Váladósvégi autókarambol ügyében. A haláloskimeneteli autókarambol ügyében a törvényszék negyedik székeltője ma délelőtt folytatta a tanúk kihallgatását. Kihallgatták Ács László, Stabó István és Hell Jánosné, akik jelen voltak az autó s a 44-es számú személyvonat összeütközésénél. A tanúk egyöntetien vallják, hogy a CFR-t nem terheli felelősség a katasztrófa megtörténésében. A sorompó le volt engedve s Sorescu kapitány felesége, ki az autó utasai között volt s leszállt az autóból, emelte föl a sorompót. A mai tárgyaláson a védelem és a vád között heves összeesapások voltak. Dr. Biriescu főügyész a védelemnek azon indítványa elvetését kéri, melyet a védelem az ügy tisztázása érdekében kért hogy a törvényszék szálljon ki a helyszínrre s ott rekonstruálják a történeteket. A törvényszéknek nagyon megnehezíti a munkáját, hogy a tanúk, java-részt egyszerű emberek, nem tudják a térképen precízizozni az esetet. A védelem heves erőfeszítéseket tesz, hogy bebizonyítsa, hogy a felelősség nem a vasutigazgatóságot terheli, hanem Sorescu kapitányt. Sorescuné vallomásaiban tisztázza igyekszik a leszállást s azt bizonyítja, hogy a sorompó fel volt emelve s azt nem ő emelte fel. Dr. Saragea védőügyvéd kéri a tanúk megesketését, melynek a törvényszék eleget tesz s megesketik vallomásaikra az összes tanukat, csupán Sorescuné megesketésétől tekintenek el. Egyébként ma délelőtt a tanúkihallgatások bezárultak s a legközelebbi tárgyaláskor sor kerül a védők s az ügyész be-szédeire. Ítélet a jövő hétre várható.

UJ KELET Legújabb hírek

Az aranyfront egy-két hónapon belüli megingásával számolnak

A világgazdasági konferencia plénuma ma valószínűleg ki-mondja bizonytalan időre való elnapolását

Macdonald feltartóztató indítványa kudarcot vallott. Az aranyvalutájú európai országok szilárdan ragaszkodnak pénzüik értékének megvédéséhez

Mélypontot ért el Zürichben az amerikai kifizetés

London, július 5. A világgazdasági konferencia elnöksége ülést tartott, amelyen Collijn holland miniszterelnök azt a javaslatot terjesztette elő, hogy az elnökség ajánlja a plénumnak a konferencia bizonytalan időre történő elnapolását. Benet francia pénzügyminiszter támogatta a javaslatot, Macdonald előbb megkísérelte az indítvány előterjesztésének megállítását. Kíváncsúnak mondotta, hogy várják be Roosevelttel új és érdekesnek jelzett javaslatának Londonba továbbítását s tegyék ezeket tanulmány tárgyává, később azonban belátva, hogy rábeszélő szavai az óhajtott hatás nélkül maradnak, a semlegesség terére lépett s szabad teret engedett a túlyomó többség akaratának. Az elnökség el is határozta, hogy javasolja a plénumnak esütörtökön a konferencia ülésének elnapolását.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy Londonban az amerikai delegációnak felsőbb utasítás értelmében olyan magatartást kell vállalnia, hogy a konferencia meghiusulásáért az amerikai delegációt ne terhelhesse felelősség.

A teljes kudarc után — újabb kísérlet a konferencia megmentésére?

London, július 5. Az Evening Standard közli azt az értesülést, hogy az európai aranyalapon álló államok jegybankjainak delegátusai szombaton Párizsban érkekez letet fognak tartani, amelyen részletes tervezetet dolgoznak ki, az aranyvaluták védelmében. Ezzel egyidejű jelentés szerint belga pénzügyi körökben megállapítják, hogy az aranyvalutájú európai országok egyelőre szilárdan ragaszkodnak pénzüik értékének megvédéséhez és szolidaritásuk abban a felfogásban, hogy az inflációs pénzügyi vesze delme a gazdasági életnek, de ezenfelül a társadalom békéjének és nyugalomának is.

Sajnos már nem lehet számítani arra, hogy Anglia az aranyfrontot támogassa. Amerikával szemben s ezért félős, hogy az aranyfront talán már egy-két hónapon belül meginog, ami kiszámíthatatlan következményeket vonhat maga után. Angol pénzügyi és gazdasági körökben megállapítják, hogy a font ideiglenes és időelöltti árfolyamrögzítése kívül esik a lehetőségek határán. A világgazdasági konferencia — ha ki nem mondának elnapolását —

már csak a világgazdasági megsemmisítésének ügyével foglalkozhatnak a siker némi kilátásával, mert ezt a valuták rögzítésétől függetlenül is meg lehetne oldani.

Am e téren sem szabad megfeledkezni a nagytermelő és exportáló államok némely érdekellentétéről, amelyek még ezt az eredményt is kétségessé tehetik. Erre int az a körülmény, hogy a buza és a cukor-exportálók a termelés csökkentése tekintetében ezideig nem jutottak megegyezésre.

Zürich, július 5. A newyorki kifizetés Zürichben mélypontot ért el 394-el. A jelenlegi kurzus a félév előttihez képest

Kaolin malerton

orig. csehországi engrós beszerzési forrás
Ullmann József és Fia
Oradea, Telefon 677.

24 százalékos elértéktelenedést mutat. Miután Londonban a pénzürtékek nemzetközi stabilitásának visszaállítására irányuló törekvések nem hoztak sikert, senki sem tudja, hogy az amerikai valuta devalvációját hol fog megállani de annyi szinte bizonyosra vehető, hogy jelentős részét ki fogják használni a Roosevelt elnöknek adott 50 százalékos terjedő értékesítési lehetőségeknél.

Egyidejűleg a newyorki tőzsdén újabb spekulációs atakot intéztek a francia frank ellen, de ezuttal is sikertelenül. Londoni beavatott gazdasági körökben megállapítják, hogy

a dollár aláértékelése mindaddig nem

fog kedvezőtlen kihatást gyakorolni Európa gazdasági életére, amíg az elértéktelenedést az amerikai áruk megfelelő emelkedése követi.

A helyzetet csak az zavarhatná meg végre tesen, ha a dollár leromlása meghaladná az amerikai belső áremelkedést. Ezt első sorban természetesen az aranyvalutájú országokban éreznék meg.

Egyébként az amerikai tőzsdéken tovább tart a vételhullám. Különösen jelentős a hossz gabonában, tekintettel az újabb kedvezőtlen időjárás és termésjelentésekre.

Csikágóban a buza határidősüzletben elérte a 1.08 dolláros maximumot.

Disztribúció Párizsban Miklós herceg tiszteletére

A herceg a román légiflotta újraszervezéséről folytat tárgyalásokat a külföldön

Párizs, július 5. Miklós herceg ma délután repülőgépen elhagyja Párizst. Később utazik Radu Irimescu légügyi alminiszter. A herceg rövidesen Romániába érkezik s jelentést tesz az uralkodónak külföldi tárgyalásairól. Miklós herceg megbízást kapott a királytól, hogy tanulmányozza az európai államok légi flottáinak erejét és tárgyalásokat folytatson a román katonai légiflotta kiépítésére vonatkozólag.

Miklós herceg résztvesz Bukarestben a katonai vezérfelügyelők tanácsának ülésén, amelynek a herceg a jogszertint el-

nöke, majd rövid romániai tartózkodás után ismét külföldre utazik missziójának folytatására. A herceg külföldi útjának első eredménye az, hogy a romániai repülőgépgyárakat a modern technika követelményeinek megfelelően alakítják át.

Lebrun francia köztársasági elnök tegnap disztribúciót adott Miklós herceg tiszteletére. Az ebédre hivatalosak voltak Dinu Cezianu párizsi román követ, Daladier francia miniszterelnök, Pierre Cot francia légügyi miniszter.

Zsilvölgye segítségért kiált

Bukaresti közlés szerint a bányákban ma megkezdődik a munka

Petrozsény-Petrozsény, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Petrozsény városi tanácsa tegnap újabb ülésben foglalkozott a CFR szénrendelése ügyével. A gyűlésen az egész községi elöljáróság résztvett és elhatározta, hogy egy huszonöttagú delegációt küld a Bukarestben időző munkásküldöttség támogatására. A delegációnak hivatalos jellege van, az összes községi elöljáróságok tagjai szerepelni fognak benne. A lapokhoz a városi tanács a következő táviratot küldte szét:

— A halálraírt zsilvölgyi lakosságának nevében a petrozsényi városi tanács mai üléséről az egész ország sajtó-

fórához fordulunk s kérjük, legyen segítségünkre abban az élethál küzdelemben, amelyet a valamikor virágzó Zsilvölgye lakosságának az élet jogáért, a mindennapi kenyérért folytatnia kell.

Petrozsény városi tanácsa.

Elhatározták továbbá, hogy ha esütörtökig kedvező válasz nem jön, péntek reggeltől kezdve megszünik mozi, minden szórakozás, zene, mérkőzés, szóval a Zsilvölgye gyászát ölt, multság, minden elmarad.

A Zsilvölgye ötvenezer lelket számoló összessége óriási izgalommal várja a fejleményeket, mert a munkabe-

Kevés pénzbe kerül az eleganciája, ha

CORDIANA áruházban

vásárolj Fötér 22 alatt az UDVARBAN:

Legújabb imprimé és sötis selymet, Marocaint, Chantung, belés- és fehérenemű-selymet. Habselyem fehérenemű, női és férfi harisnyák, férfi inganyagok, nyak- kendők a legjobb minőségben!

Crape de Chine métere Lei 80

szüntetés által bekövetkezett pénzühiány már néhány napon belül érezteti hatását. Elsejeli kötelezettségeiknek a munkások már nem tudtak eleget tenni. A kereskedők és iparosok szintén memorandummal fordulnak a minisztériumhoz és deputációt menesztenek Bukarestbe.

Bukaresti jelentés szerint a kormány és a szénbányatársaságok között tovább folynak a tárgyalások. A tegnapi minisztertanács értelmében a munkát holnap az egész vonalon felveszik a Zsilvölgyében.

Az osztályorsjáték huzása

A Kereskedelmi Hitelezési Intézet jelentése: Az állami osztályorsjáték megnyitására a következő nyereseményeket húzták ki: 1572: 3000 ezer lej, 66.621: 50 ezer lej, 41.477, 26.487, 5900 és 10.062: 20 ezer lej, 28.049, 63.936, 69.532, 29.314, 9168, 15.616 és 57.130: 15 ezer lej. A Kereskedelmi Hitelezési Intézet címe Cluj, Fötér 20.

Románia újabb engedelményeket kér külföldi hitelezőitől

Bucuresti-Bukarest, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Madgearu pénzügyminiszter vasárnap este érkezik vissza a fővárosba. Az eredeti terv szerint a pénzügyminiszternek már a hét elején Bukarestben kellett volna lennie. Madgearu azonban visszautaztatban kiszállt Párizsban és felvette a kontaktust Románia hitelezőivel a külföldi tartozások újabb leszállítása ügyében. A pénzügyminiszter hivatkozott arra, hogy a végsőkig redukált költségvetés előirányzatai az első öt hónapban nem realizálódtak, bár a kormány újabb adóemeléseket eszközölt és mindent elvetett az inkasszó forszírozása érdekében.

Madgearu bejelentette Párizsban azt is, hogy a kivétel visszahagyatása következtében Románia nem képes elegendő devizát felhozni a külföldi tartozások maradéknélküli kifizetésére. Augusztusban a román kormány kiküldöttei Párizsba utaznak, ahol megkezdik a tárgyalásokat hivatalosan is Románia külföldi tartozásainak leszállítása érdekében.

Elindult az olasz repülőraj óceánjáró útjára

London, július 5. Az irországi Londonderryből jelentik, hogy az olasz hidrolánraj déiben váratlanul mégis elindult az óceánrepülő útra. Balbo tábornok vezérgépe tizenkét óra negyven perckor emelkedett magasba és husz perc múlva már az utolsó gép is elhagyta horgonyzási helyét a légitikikötőben. A repülőraj indulását óriási tömeg nézte végig a parton. A startnál az ir kormány képviselőiben Langvóc ezredes bucsuztatta az olasz gépek pilótáit.

Az óceán felett reggel 6 óra vilharmentes az időjárás. Remélik, hogy az olasz hidrolánraj hetórás repülés után simán eléri Izlandot.

Két-három napon belül megjavul az időjárás

Bucuresti-Bukarest, július 5. Az Uj Kelet tud.) Bukaresti jelentés szerint tegnap és ma Prahova völgyében szakadatlanul esett. Szinaja és Predeal között pedig szakadatlanul lehült a levegő. A francia meteorológiai intézet jelentése szerint azonban az Atlanti óceánon ellenciklon alakult ki, amely Európa egy részét már be is fődte. Amennyiben újabb zavarok nem jönnek közebe, mint napfoltok, földrengések, organikus erupciók, úgy az ellenciklon Romániát is eléri és két-három napon belül az időjárás megjavul.

A bukaresti meteorológiai intézet prognózisa szerint az esőzéseket újabb hóhullám fogja felváltani és a reggáiban máris emelkedőben van a hőmérséklet.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása. Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brásai u.) 18. Telefon: 8-77

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.713-929.

da Baron L. Pop
Telefon: 9-77.
Havonta 110, ne
évre 600, egészé
földre: Havonta
félre 6, egészé
detések díjazabá
KELET az er
esidóság egyetle
keink utányon
rá megjelölésé

A germán

Naponta újabb
olvashatunk ar
Hitlerkormány m
am legényegese
asztásokon a sz
totta a nemzeti
amely a választá
gítette. E pont:
Helyette kaptá
a barna felszer
germán vallást.

Ez felette lény
raszt és a városi
feszültségben vár
az ő speciális ist
szorok egész tá
hogy rendszerbe
ziát és a német
Valamelyik vallá
A kereszténység
mint félreértett
kereszténység
egész komplexu
származik. Az é
fejlődött Izrael e
lett sikertelen ki
élesse az ő nép
vallást. Ha tehát
és újtestamentum
istenét, akkor
teheti.

Ez a teológiai
pontosan fedj az
világ szemléletével
mán isten kell ne
teuton módra vé
lagosan az árják
mekik, aki szemes
A maguk ábráz
nyiket, akáresak
istent, Jézust és
rázólják.

Ugy látszik, Hi
hasznítani a nég

Eppur si mo

Mégis mozog a
máskor balról job
Mozog a föld é
az idő változásáv
más arculatot ve
Nincs megállás
reakció előretörés
vetkező reakcióba
Ime a bizonyítá

Tizenegy év
Oroszország volt
től elszigetelten
területén a magy
dasági rendszeré
Egyedül a dem
volt az, melyre s
külpolitikai bázis
Ezzel szemben

Amerika és a ke
sleges gyűrűként
Oroszországot.
Az intervenció
az utóbbi időki
nehezített a sz
szövetségére.

Hitlernek kelle
jet-Oroszországra
moszféra eloszol
baráti kézszerít
közös veszedelen
ellen.

A kocka a kel
zően a francia
szerződésekkal a
A németorszo
helyett a franci
lépett a világpól
jába s az elszig
lyett Hitler Né
politikai és s
kutyaszorítója
Németországra
ség sokkal vesze
gyobb jelentőség
nézvést volt.

Oroszország k
már átalakulásá
és olyan hatalm
kezik, mely csak
jellegét kölcsön
területei szinte